

บทที่ 4

ผลการวิจัย

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่อง “การบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนา” จากการพัฒนาทบทวนวรรณกรรมในบทที่ผ่านมาเป็นผลที่นำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ สามารถนำไปพัฒนาองค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดและสามารถบรรลุเป้าหมายทุกๆ ด้านและเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตคือหัวใจสำคัญของงานวิจัย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเสนอการวิเคราะห์ซึ่งได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) สามารถอธิบายได้ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (in – depth interview) ในการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยได้แสดง ความบริสุทธิ์ใจและทำความเข้าใจกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกท่านเพื่อสร้างความเชื่อถือและไว้วางใจผู้วิจัยผู้ให้ข้อมูลมีความสบายใจยินดีให้ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ด้วยความเต็มใจตลอดการสัมภาษณ์เต็มไปด้วยบรรยากาศความเป็นกันเอง ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แสดงทัศนคติอย่างกว้างขวาง เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงกับคำถามในการวิจัยมีความชัดเจนเข้าใจง่ายและเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญออกเป็น 2 กลุ่ม รวมผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 22 คน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ถูกคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดตามความสัมพันธ์กับการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนาได้ข้อมูลดังนี้

ก) การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เกี่ยวข้อง (in-depth interview) ผู้วิจัยได้เตรียมบทสัมภาษณ์ให้ตรงตามคำถามการวิจัยซึ่งสะท้อนถึงวัตถุประสงค์การวิจัยและประโยชน์ที่จะได้รับ ซึ่งสามารถแยกได้ 2 กลุ่มดังนี้คือ

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต ผู้อำนวยการ ททท. อุตสาหกรรมจังหวัด นายกเทศมนตรี ปลัด/รอง ปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ นายอำเภอ รองผู้บังคับการจังหวัดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 17 คน

กลุ่มที่ 2 ตัวแทนผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ผู้แทนชุมชนในพื้นที่ ผู้แทนนักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนจากภาคเอกชน จำนวน 5 คน

รวมผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 22 คน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ถูกคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

ข) การทดสอบความแม่นยำตรงของบทสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำบทสัมภาษณ์ไปทดสอบกับผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองและเขตปกครองพิเศษของประเทศไทย 5 คน ได้แก่ 1) ศ. (กิตติคุณ) ดร.สุเทพ เชาวลิตร 2) ดร.กฤษฎา ตันสกุล 3) นายนิสิต จันทรสมวงศ์ 4) ดร.ประเจียด อักษรธรรมกุล 5) นางสาวอโนมา วงษ์ใหญ่ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารการพัฒนาเมืองเป็นอย่างดีผลของการทดสอบ พบว่าทั้ง 5 ท่านมีความเข้าใจในคำถามทุกข้อตรงกันและสามารถตอบคำถามโดยที่ผู้วิจัยไม่ต้องอธิบายคำถามเกริ่นนำแต่การให้ความเห็นของคำถามของทั้งสามท่านมีส่วนที่เหมือนกันและต่างกันซึ่งเป็นไปตามเหมือนเช่นที่ผู้ถูกสัมภาษณ์อื่นๆ

การวิเคราะห์การดำเนินการสนทนากลุ่ม (focus group discussion)

การดำเนินการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ระหว่างการดำเนินการวิจัยช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม 2557 ถึงเดือนมีนาคม 2558 นั้นผู้วิจัยได้ประกอบธุรกิจอยู่ในจังหวัดภูเก็ตและได้จัดการสนทนากลุ่มย่อยรวมทั้งได้เข้าร่วมการอภิปรายการสัมมนา ระดมความคิดเห็นเพื่อค้นหานโยบายรัฐ ตลอดจนมุมมองต่างๆ เพื่อหารูปแบบการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนาในระยะยาวที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการชุมชนเมือง การควบคุมการเคลื่อนย้ายของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาจังหวัด ในระยะยาวการจัดอภิปรายกลุ่มได้จัดขึ้น ในวันที่ 20 มีนาคม 2558 ณ ห้องประชุม ศูนย์การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติภูเก็ต ตำบลป่าตอง อำเภอกระบุรี จังหวัดภูเก็ต

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสองส่วนแยกเป็นหัวข้อได้ดังต่อไปนี้ คือ

สภาพการบริหารจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน

1. การวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึก

จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในจังหวัดภูเก็ตและผู้บริหารในระดับนโยบาย และการสนทนากลุ่มย่อย โดยมี ผู้ว่าราชการ หัวหน้าส่วนต่างๆ ปลัดจังหวัด ปลัดอำเภอ ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ,ส่วนตำบล ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน ผู้ประกอบธุรกิจในจังหวัดภูเก็ต ได้พบปัญหาและอุปสรรคในยุคปัจจุบันของจังหวัดภูเก็ตมากมายสามารถสรุปเป็นประเด็น ในด้านต่างๆ นั่นก็คือ (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง)

1.1 การบริหารจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน

นางสาวโนมา วงษ์ใหญ่ ผู้อำนวยการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “อำนาจหน้าที่ของจังหวัดภูเก็ตในยุคปัจจุบัน เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในพื้นที่พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ภูมิศาสตร์เพื่อการวางแผน และเครือข่ายสารสนเทศของจังหวัด โดยเป็นศูนย์สารสนเทศของจังหวัด เพื่อการบริหารและวางแผนพัฒนาจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ดำเนินการตามแผน กำกับและติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์นโยบายและแผนพัฒนาจังหวัด อำนาจการ ประสาน ปฏิบัติ และสนับสนุนงานอันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นเช่น ท้องถิ่นในระดับต่างๆ และที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย จังหวัดภูเก็ตในปัจจุบันมีการบริหารก็แบ่งได้ 2 ส่วน คือ 1 ส่วนภูมิภาคที่เข้ามาที่ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานราชการทั้งหมดที่มาจากส่วนกลาง ส่วนที่ 2 ก็คือการบริหารส่วนท้องถิ่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด ต่างๆ ก็จะเป็นสองส่วนที่ทำงานร่วมกัน ซึ่งจริงๆ แล้วทุกคนก็จะต้องมีการบูรณาการ เพราะทุกวันนี้มันมีหลายหน่วยงาน หลายกระทรวง ทบวง กรม ก็ต้องยอมรับว่ามันเป็นการทำงานที่ซับซ้อนไม่บูรณาการต่างคนต่างทำก็เลยทำให้ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลไม่ได้สูงสุดเท่าที่ควรจะเป็น และนี่ก็เป็นจุดอ่อนของรัฐในการบริหารด้วยระบบโครงสร้างที่ยุ่งยากซับซ้อน ทำให้เกิดความล่าช้าในกระบวนการ การบริหารงานที่ผ่านมาและเป็นอยู่มีความซ้ำซ้อน ไม่บูรณาการและล่าช้า”

นายวงศกร นุ่นชูคันธ์ ผอ.โยธาและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “เราตั้งเป้าให้จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับโลก ภูเก็ตเป็นเมืองที่สร้างรายได้ให้กับประเทศ แต่ปัญหาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นและพบเห็นได้ชัดเจนเลยคือ เราใช้ทรัพยากรมากไปเราใช้เต็มที่เลยไม่จำกัดนักท่องเที่ยว ประชากรภูเก็ตจริงๆ มีอยู่ 3 แสนกว่าคน (ตามทะเบียนบ้าน) แต่ว่ามีประชากรแฝงอีกเท่าตัวรวมถึงนักท่องเที่ยวที่เข้ามาอีกปีหนึ่งกว่า 10 ล้านคน การสร้างสาธารณูปโภคเพื่อที่จะรองรับนักท่องเที่ยวมันค่อนข้างช้าไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง ของคนที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ถนนหนทางก็มีข้อจำกัดและเรื่องสิ่งแวดล้อม ขยะ น้ำเสีย ป่าไม้ถูกบุกรุกทำลาย การสร้างบุกรุกคลองลำน้ำในพื้นที่สาธารณะน้ำท่วมภูเก็ต หน่วยงานโยธายพยายามวางแผนในเรื่องของการใช้ประโยชน์ที่ดิน การวางผังเมืองคือในจังหวัดภูเก็ตมีกฎหมายหลักๆ อยู่ 4 ตัว คือ 1. กฎหมายผังเมือง 2. กฎหมายควบคุมอาคาร 3. กฎหมายชุดดินถมดิน 4. ประกาศกระทรวงทรัพยากร

ผศ.ดร.วิทยา ชินบุตร อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงกล่าวว่า “ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติราชการขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นจังหวัดในระดับต่างๆ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับของทางราชการซึ่งส่งผลต่อการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็วทันการณ์ เอื้อต่อการบริหารยุทธศาสตร์ของจังหวัดภูเก็ตที่เน้นเป้าหมายรวมของจังหวัด มิใช่ยึดติดกับนโยบายโดยตรงจากต้นสังกัดจากส่วนกลางอย่างเดียว สามารถเคลื่อนย้ายทรัพยากรของจังหวัดไปในจุดที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพมีโครงสร้างบริหาร

นายวินัย พรหมจันทร์ “อุตสาหกรรมจังหวัดภูเก็ต” กล่าวว่า จากโครงสร้างการบริหารของจังหวัดภูเก็ตค่อนข้างที่จะติดปัญหาในเรื่องของโครงสร้างของหน่วยงานต่างๆนอกจากนี้ในเรื่องของปัญหาทางด้านเศรษฐกิจต่างๆรัฐบาลในยุคปัจจุบันยังไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณในเรื่องของแรงงานเรื่องของการทักษะเรื่องของการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานให้เพียงพอ แม้แต่เรื่องของการกระจายอำนาจในท้องถิ่นก็ไม่สามารถที่จะรวมกันเองได้ ต่างคนต่างแยกกันบริหาร ผู้ว่าราชการในช่วงหลังๆก็มีหน้าที่ในการไปดูงานไปติดตามแต่คำสั่งการจริงๆต้องผ่านผู้บริหารท้องถิ่นในระดับต่างๆ”

นายวีรวิทย์ เครือสมบัติ สมาชิกสภาเทศบาลเมืองป่าตองกล่าวว่า “จังหวัดภูเก็ตมีการละลายจากภาครัฐบาล ทั้งที่จังหวัดภูเก็ตสร้างรายได้จากภาษีเป็นอันดับต้นๆของเมืองไทยหากมีการเปลี่ยนระบบการบริหารเป็นแบบการปกครองพิเศษจะทำให้จังหวัดภูเก็ตพัฒนาแบบก้าวกระโดด รัฐบาลควรใส่ใจจังหวัดนี้ให้มากขึ้นคือลักษณะปัจจุบันของจังหวัดภูเก็ต”

ดร.ปรีชาวุฒิ กี่สั้น (2557) กล่าวว่า “โครงสร้างของจังหวัดภูเก็ตเริ่มจากบริบทในช่วงตลอดเวลา 5 ทศวรรษที่ผ่านมาเริ่มจากเกษตรเริ่มจากเหมืองแร่แล้วก็มาเป็นสวนยางและก็เป็นเกษตร และถึงมาเป็นเมืองท่องเที่ยว พอเริ่มเป็นเมืองท่องเที่ยวก็เริ่มมีคนจากต่างถิ่นเข้ามาอาศัยมากมายรวมถึงชาวต่างชาติด้วย สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นเยอะแยะมากมายเพราะฉะนั้นการพัฒนาสาธารณูปโภค ความพร้อมของท้องถิ่นที่เกิดการเปลี่ยนแปลงก็มีปัญหามากมาย สภาพการบริหารราชการแผ่นดินโดยคณะรัฐมนตรีมาถึงกระทรวงถึงกรมถึงผู้ว่าราชการถึงตัวแทนหรือผู้นำในแต่ละหน่วยงาน เกิดภาวะปัญหาของตำแหน่งผู้ไม่มีอำนาจในการสั่งงาน (ความไม่เป็นเอกภาพ) เพราะอำนาจสั่งการที่แท้จริงคือหัวหน้าของแต่ละกระทรวง ซึ่งงบประมาณในการบริหารเมืองไม่เพียงพอรองรับการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในเมืองภูเก็ตได้ งบประมาณมาจากส่วนราชการหรือระบบ

ข้าราชการในปัจจุบันเองนี้มีขั้นตอนมากมายทำให้การสั่งการหรือการที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือนักท่องเที่ยวล่าช้ามาก”

ดร.ดอกกรักร ดาวเรือง นักวิชาการอิสระ กล่าวว่า“ในมุมมองของผมเห็นว่าจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดเดียวที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นเกาะ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก ซึ่งเป็นที่รู้จักในเรื่องของหาดทรายที่สวยงาม น้ำทะเลใส ท้องทะเลที่งดงามเหมาะสำหรับการดำน้ำ รวมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวก รองรับนักท่องเที่ยวอย่างครบครันในอดีตส่วนใหญ่ คนที่มีความเจริญรุ่งเรือง ทางเศรษฐกิจจะเป็นคนจีน ที่ทำเหมืองแร่ และพ่อค้าคนกลางขายยางพารา ความเจริญที่มาจากคนจีน ซึ่งเห็นได้จากศาลเจ้าจีน ที่ตั้งอยู่เรียงรายในตัวเมืองภูเก็ต เพื่อฉลองเทศกาลถือศีลกินผักในเดือนตุลาคมของทุกปี แต่ปัจจุบันความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ มาจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงไปมาก เห็นได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก ที่ค้นพบถึงความงดงามของแสงอาทิตย์ และทะเลที่ภูเก็ตมีไว้รองรับ และยังมีป่าเขาลำเนาไพร วนอุทยานแห่งชาติ โครงการคืนชนนีสู่ป่า รวมทั้งการนั่งช้างชมป่า”

นายสรายุทธ สีสาธุคาม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม้ขาว กล่าวว่าจังหวัดภูเก็ตทั้งเกาะมีรูปแบบการบริหารงานท้องถิ่น 3 รูปแบบ 1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2. เทศบาล 3. องค์การบริหารส่วนตำบลและด้วยจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่เป็นเมืองท่องเที่ยวนานาชาติที่มีชื่อเสียงในระดับโลก มีนักท่องเที่ยวเข้าออกปีละ 10 กว่าล้านคน และมีประชากรแฝงเข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จากรูปแบบการปกครองทั้ง 3 รูปแบบ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆของจังหวัดภูเก็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ ส่วนกลางต้องกระจายอำนาจและงบประมาณให้กับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตให้สอดคล้องกับรายได้ของจังหวัดและสภาพปัญหาของจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน

2. การวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่ม

นายสำเริง โกชนาธาร ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลปาดอง กล่าวว่า “จังหวัดภูเก็ตเดิมนับเป็นในช่วง 30-50 ปีที่แล้วเป็นภาคเกษตรกรรม ถัดมาก็เป็นยุคเหมืองแร่ดิบๆ ถัดมาก็เป็นยุคมิดคือเป็นเมืองร้างไม่มีใครอยู่มาก่อนส่วนใหญ่อพยพไปอยู่พังงาเสียหมด จังหวัดภูเก็ตที่มีธรรมชาติที่สวยงามธรรมชาติลงทุนไว้ให้ ยุคปัจจุบันคือยุคแห่งการท่องเที่ยว รูปแบบการปกครองของภูเก็ตขณะนี้ เป็นลักษณะการปกครองแบบภูมิภาค ร่วมกับการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการปกครองแบบประสมประสานระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น มีการถ่ายโอนการปกครองมาทางจังหวัดท้องถิ่นมีจำนวน 19 แห่งเป็นเทศบาล เป็น องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนภูมิภาค คือจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ส่วนกลางก็คือ กระทรวง ทบวง กรม อำนาจจากส่วนกลางลงมาถึงราว 1 ใน 4 ของงบประมาณ อย่างนี้เป็นต้นมันน้อยเกินไป”

รูปแบบการบริหารจังหวัดภูเก็ตในขณะนี้มีความไม่เหมาะสม ไม่สามารถแก้ปัญหาของจังหวัดและขับเคลื่อนจังหวัดการแข่งขันกับอารยะประเทศ การบริหารในยุคปัจจุบันเป็นลักษณะแบบอยู่กับที่ “เป็นการบริหารแบบไปวันๆ” เป็นการบริหารแบบยถากรรม ในเรื่องของกฎหมายในเรื่องของสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย ในเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อการแข่งขันการท่องเที่ยวในเรื่องการรักษาคุณภาพเศรษฐกิจที่เป็นจังหวัดพิเศษ ไม่สามารถก้าวไปข้างหน้าได้มีแผนแต่ไม่ชัดเจน”

ดร.ประเจียด อักษรธรรมกุล หัวหน้าสำนักงานจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า ในปัจจุบันนี้เป็นที่ทราบกันดี ภูเก็ตบริหารลักษณะแบบเสื้อโหล คืออำนาจอยู่ที่ส่วนกลาง ท้องถิ่นได้อำนาจมาแบบไม่เป็นอิสระ (utility) และได้รับประโยชน์จริงๆ การบริหารแบบภูมิภาคก็เป็นแบบแบ่งอำนาจมาให้มีศูนย์รวมอยู่ที่ส่วนกลาง ก็เหมือนทุกจังหวัด แต่ละจังหวัดแตกต่างกันตามบริบทของปัญหา แต่ละพื้นที่จะไม่เหมือนกัน การบริหารภูเก็ตในปัจจุบันเรียกว่า “การบริหารตามสถานการณ์” องค์ความรู้แต่ละผู้บริหารประสบการณ์ย่อมแตกต่างกันออกไป ตามปัจจัยของแต่ละผู้บริหารที่ได้รับการแต่งตั้งมาจากส่วนกลางที่เป็นศูนย์รวมอำนาจอยู่ ระบบอย่างนี้ไปไม่รอด เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้นเอง หากไม่ปรับโครงสร้าง”

นายเรวัตร อารีรอบ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ตกล่าวว่า “การบริหารงานแผ่นดินโดยผู้ว่าราชการจังหวัดมาจากการแต่งตั้งมีลักษณะ “top and down” คือ จากบนสู่ล่างถึงเวลาแล้วที่ภูเก็ตต้องเปลี่ยน งบประมาณที่ภูเก็ตส่งให้ส่วนกลางปีละไม่ใช่น้อย คือประมาณ 208,000,000,000 (สองแสนแปดพันล้านบาท) ซึ่งมีรายได้หลักมาจากการท่องเที่ยวอย่างเดียว”

นายสรนันท์ เสน่ห์ รองประธานคณะกรรมการธรรมภิบาลจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “การที่จังหวัดภูเก็ตอยากจะเป็นจังหวัดปกครองตนเอง หากเปรียบเทียบกับพหุกับภูเก็ต มีความแตกต่างกันเยอะ เสียโอกาส ด้อยโอกาส รัฐบาลไม่มีความจริงใจในการกระจายอำนาจ งบประมาณที่ให้มาไม่เต็มที่ เปรียบเสมือนการเขียนธรรมนูญแบบสวยหรู ถามว่าในปัจจุบันแต่ละหน่วยงานแต่ละองค์กรที่จะเป็นลักษณะอย่างนี้น้อย”

พ.ต.อ.ศักดิ์ชัย ลิ้มเจริญ รองผู้บังคับการจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “การบริหารจังหวัดภูเก็ตเป็นลักษณะการพัฒนาแบบรักษาสถานภาพ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากมาย เพียงแต่รอรับคำสั่งจากนโยบาย มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยมาก ความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนจึงยังไม่มีดี เพราะนโยบายมีการเปลี่ยนไปเปลี่ยนมา งบประมาณลงมาไม่มากเท่าที่ควร โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาล การพัฒนาในส่วนตำรวจไทยยังมีการพัฒนาน้อยถ้าเทียบกับประเทศอื่นๆ รัฐบาลสนับสนุนจึงทำให้ล่าช้า”

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุเทพ เชาวลิต อดีตที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า “บริบทของจังหวัดภูเก็ตมีความแตกต่างจากจังหวัดอื่นโดยสิ้นเชิง เป็นเมืองที่มีลักษณะแบบไดนามิก (dynamic) สามารถสร้างรายได้มากมาย เยอะแยะ ถ้าเทียบกันแล้วประเทศสิงคโปร์สู้เราไม่ได้ถ้าภูเก็ตสามารถบริหารแบบปกครองพิเศษ เหมือนเมืองมาเก๊า เหมือนเมืองฮ่องกง ควรมีการบูรณาการร่วมการบริหารจัดการ”

ในประเด็นการบริหารจังหวัดภูเก็ตเพื่อพัฒนาในปัจจุบันจากการอภิปรายกลุ่มย่อยผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะการปกครองแบบภูมิภาคร่วมกับการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการปกครองแบบผสมผสาน อำนาจมาจากส่วนกลางและลงมาส่วนท้องถิ่นมันน้อยเกินไป รูปแบบการบริหารจังหวัดภูเก็ตในขณะนี้มีความไม่เหมาะสม ไม่สามารถแก้ปัญหาของจังหวัดได้
2. ในปัจจุบันนี้เป็นที่ทราบกันดีภูเก็ตบริหารแบบเสื้อโหล คืออำนาจอยู่ที่ส่วนกลางท้องถิ่นได้อำนาจมาแบบไม่เป็นอิสระ (utility) มีศูนย์รวมอยู่ที่ส่วนกลาง “การบริหารตามสถานการณ์”

องค์ความรู้แต่ละผู้บริหาร ประสบการณ์ย่อมแตกต่างกันออกไป ระบบแบบนี้ไปไม่รอด เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้นเอง หากไม่ปรับโครงสร้าง

3. การบริหารงานแผ่นดินโดยผู้ว่าราชการจังหวัดมาจากการแต่งตั้งมีลักษณะ “top and down” คือจากบนสู่ล่าง งบประมาณที่ภูเก็ตส่งให้ส่วนกลางมากซึ่งได้มาจากเศรษฐกิจการท่องเที่ยว

4. จังหวัดภูเก็ตมีความแตกต่าง รัฐบาลควรมีความจริงใจในการกระจายอำนาจ และงบประมาณที่ลงมาสู่จังหวัดภูเก็ตควรเหมาะสม

5. การบริหารจังหวัดภูเก็ตเป็นลักษณะการพัฒนาแบบรักษาสถานภาพ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากมาย เพียงแต่รอรับคำสั่งจากนโยบาย มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยมาก ขาดความต่อเนื่อง

6. บริบทของจังหวัดภูเก็ตมีความแตกต่างจากจังหวัดอื่นโดยสิ้นเชิง เป็นเมืองที่มีลักษณะแบบ “ไดนามิก” (dynamic) ควรมีการบูรณาการร่วมการบริหารจัดการ

3. สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อยในเรื่องสภาพการบริหารจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบันได้ดังนี้คือ

ภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวสากลระดับโลกแหล่งท่องเที่ยวอันดับหนึ่งของไทยในระดับ world class ที่นักท่องเที่ยวทั่วโลกต่างรู้จักกันดีและปรารถนาที่จะมาเยือนสักครั้ง คนภูเก็ตจึงต้องสามารถสื่อสารกับคนทั้งโลกได้คนภูเก็ตต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ระบบการจัดการศึกษาจึงเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพประชากรของจังหวัดภูเก็ต อันเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ตอย่างยั่งยืน การจัดการในการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับบริบทและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมโลก รักและหวงแหนวัฒนธรรมและทรัพยากรสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมจังหวัดภูเก็ต กำหนดทิศทางการบริหารให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นจึงเป็นที่มาของการจัดตั้ง

สภาวะเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ตที่หลากหลาย แต่ส่วนใหญ่จะผูกขาดจากภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต และมีความหลากหลายของลักษณะภูมิประเทศและระบบนิเวศวิทยา ได้มีการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ อย่างรวดเร็วเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยว จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของจังหวัดภูเก็ตทั้งในส่วนของการลงทุนภาคเอกชนในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและจำนวนนักท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางเข้ามายังจังหวัดภูเก็ตอย่างต่อเนื่องทุกปีรวมทั้ง การเคลื่อนย้ายประชากรเข้ามาทำงานในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งได้นำมาซึ่งปัญหาทางด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากภาคธุรกิจการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นเศรษฐกิจหลักของจังหวัด โครงสร้างของจังหวัดภูเก็ตเริ่มจากบริบทในตัวในช่วงตลอดเวลา 5 ทศวรรษที่ผ่านมาเริ่มจากเกษตรเริ่มจากเหมืองแร่แล้วก็มาเป็นสวนยางละมาเป็นเกษตร และถึงมาเป็นเมืองท่องเที่ยว พอเริ่มเป็นเมืองท่องเที่ยวก็เริ่มมีคนจากต่างถิ่นเข้ามาอาศัยมากมาย รวมถึงชาวต่างชาติด้วย สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นเยอะแยะมากมายเพราะฉะนั้นการพัฒนาสาธารณูปโภค ความพร้อมของท้องถิ่นที่เกิดการเปลี่ยนแปลงก็มีปัญหามากมาย จังหวัดภูเก็ตตอนนี้มีการบริหารงานราชการ คือการบริหารจากท้องถิ่น โดยการบริหารจากส่วนกลาง สภาพการบริหารราชการแผ่นดินโดยคณะรัฐมนตรีมาถึงกระทรวงถึงกรม

จังหวัดภูเก็ตทั้งเกาะมีรูปแบบการบริหารงานท้องถิ่น 3 รูปแบบ 1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2) เทศบาล 3) องค์การบริหารส่วนตำบลและด้วยจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่เป็นเมืองท่องเที่ยวนานาชาติที่มีชื่อเสียงในระดับโลก มีนักท่องเที่ยวเข้าออกปีละ 10 กว่าล้านคน และมีประชากรแฝงเข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จากรูปแบบการปกครองทั้ง 3 รูปแบบ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ของจังหวัดภูเก็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนกลางต้องกระจายอำนาจและงบประมาณให้กับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตให้สอดคล้องกับรายได้ของจังหวัดและสภาพปัญหาของจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นตัวแทนหรือผู้นำในแต่ละหน่วยงาน เกิดภาวะปัญหาความไม่เป็นเอกภาพ เพราะอำนาจสั่งการที่แท้จริงคือหัวหน้าของแต่ละกระทรวง ซึ่งงบประมาณในการบริหารเมืองไม่เพียงพอรองรับการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในเมืองภูเก็ตได้ การที่งบประมาณมาจากส่วนราชการหรือระบบข้าราชการในปัจจุบันนี้มีขั้นตอนมากมายทำให้การสั่งการหรือการที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือนักท่องเที่ยวล่าช้า รัฐบาลที่ผ่านมาการบริหารงานจากภาครัฐบาลเลือกผู้บริหาร (ผู้ว่าราชการ) เพื่อผลประโยชน์ของรัฐบาลไม่ใช่เพื่อประชาชนชาวภูเก็ตทำให้การบริหารงานไม่ต่อเนื่องและไม่สามารถพัฒนาจังหวัดภูเก็ตให้เจริญเติบโตเท่าที่ควร

อำนาจหน้าที่ของจังหวัดภูเก็ตในยุคปัจจุบัน มียุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในพื้นที่ที่มีการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการวางแผน และเครือข่ายสารสนเทศของจังหวัด โดยเป็นศูนย์สารสนเทศของจังหวัด เพื่อการบริหารและการวางแผนพัฒนาจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ดำเนินการตามแผน กำกับ และติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์นโยบายและแผนพัฒนาจังหวัดอำนวยการ ประสาน ปฏิบัติและสนับสนุนงานอันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น และท้องถิ่นในระดับต่างๆ และที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

พื้นที่ภูเก็ตนับว่าเป็นพื้นที่แห่งแรกๆ ที่มีการกล่าวถึงการจัดโครงสร้างภายใต้รูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ โดยลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษดังกล่าวจะเป็นไปตามลักษณะที่มีพื้นที่เต็มทั้งจังหวัด โดยมีข้อเสนอในการปรับปรุงรูปแบบและโครงสร้างการบริหารเมืองภูเก็ตในลักษณะของท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ โดยมีแนวทาง นั่นก็คือการปรับปรุงการปกครองท้องถิ่นบนโครงสร้างที่ยังมีราชการส่วนภูมิภาคเกี่ยวข้องอยู่ มีลักษณะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษแบบชั้นเดียว ซึ่งมีลักษณะการจัดโครงสร้างเทียบเคียงได้กับกรุงเทพมหานคร โดยภารกิจอำนาจหน้าที่ใดที่ไม่ใช่ของราชการบริหารส่วนกลาง หรือราชการบริหารส่วนภูมิภาคก็จะเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษแบบสองชั้น โดยภูเก็ตจะมีท้องถิ่นขนาดใหญ่เต็มพื้นที่อยู่หนึ่งองค์กรกับท้องถิ่นขนาดเล็กประมาณ 2-3 องค์กรอยู่ด้วย โดยอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นขนาดเล็กจะยังเป็นการทำหน้าที่ดังเช่น เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล และในส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ก็จะมีอำนาจที่คล้ายคลึงกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด และมีการปรับปรุงการปกครองส่วนท้องถิ่นบนโครงสร้างที่ไม่มีราชการส่วนภูมิภาค กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษนี้จะมีอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวางเทียบได้กับกรณีของการจัดโครงสร้างแบบชั้นเดียว โดยอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะบางประการซึ่งเดิมเคยเป็นของราชการบริหารส่วนภูมิภาคนั้นจะเป็นไปในลักษณะที่ให้หน่วยงานดังกล่าวมอบอำนาจให้กับภูเก็ต โดยนัยนี้ภูเก็ตก็จะทำหน้าที่แทน

รัฐบาลและต้องอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของรัฐบาลนี้คือรูปแบบที่ทุกฝ่ายพยายามจะให้เกิดขึ้นกับ จังหวัดภูเก็ต

ปัญหาอุปสรรคในปัจจุบันของการบริหารจังหวัดภูเก็ตเพื่อการพัฒนา

1. การวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึก

1.1 ปัญหาเรื่องการเติบโตของประชากร

พ.ต.อ ศักดิ์ชัย ลิ่มเจริญ รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวมีประชากรประมาณ 370,000 คน และประชากรแฝงประมาณ 400,000-500,000 คน ทำให้รายได้งบประมาณไม่สามารถเข้ามาดูแลได้เต็มที่เพราะประชากรแฝงเยอะ ขาดการประมาณการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมกับจำนวนประชากรที่หลั่งไหลเข้ามาในจังหวัดภูเก็ตในแต่ละปีมากมายขาดการควบคุมและวางแผนที่ดีในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดผลประโยชน์สูงสุด อาทิเช่น เมื่อคนเข้าสู่จังหวัดภูเก็ตมากปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค”

1.2 ปัญหาทางด้านงบประมาณ

นายพูนศักดิ์ นาคเสนา ปลัดเทศบาลตำบลกะทู้ กล่าวว่า “เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตมีประชากรแฝงนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยือนมากมายงบประมาณลงมาน้อยไม่เพียงพอต่อการบริหารขาดงบในการสร้างสาธารณูปโภคที่เพียงพอ เช่น การคมนาคม น้ำประปาไม่เพียงพอ การบริการขนส่งมวลชน นักท่องเที่ยวไม่ได้รับความสะดวกสบายเหมือนประเทศอื่นๆการใช้จ่ายต้องรอจากส่วนกลางทั้งที่จังหวัดภูเก็ตสร้างรายได้ให้กับส่วนกลางมหาศาลแต่ทางกลับกันกลับส่งงบประมาณลงมาจังหวัดภูเก็ตไม่มากเท่าที่ควรและซ้ำไม่ทันต่อเหตุการณ์”

1.3 ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร

นายสรวิศ สีสาคูคาม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม้ขาว กล่าวว่า “จังหวัดภูเก็ตเองมีปัญหาหลักๆ นั่นก็คือ มีการทำลายทรัพยากรจำนวนมากเพราะเมื่อคนหลั่งไหลเข้าสู่จังหวัดภูเก็ตมากการทำลายก็มากตามไปด้วย นอกจากนี้ปัญหาขยะสิ่งปฏิกูลมากตามไปด้วยประกอบด้วยเตาเผาขยะของภูเก็ตก็มีอยู่ไม่เพียงพอทำให้การกำจัดจึงช้าลงไป ถัดมาก็คือปัญหาสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย ทรัพยากรภายในจังหวัดนี้ไม่เพียงพอต่อการรองรับการเติบโตของประชากร ซึ่งยังไม่มีใครหรือหน่วยงานไหนศึกษาข้อมูลอย่างชัดเจนในเรื่องความเหมาะสมของประชาชนควรจะมีอยู่จำนวนเท่าไรและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาจะต้องจับจ่ายใช้สอย ปัญหาสำคัญอีกอย่างคือน้ำไม่เพียงพอที่จะใช้ในจังหวัดภูเก็ตมีการประปาส่วนภูมิภาคการประปาส่วนเทศบาลหรือเรามีเขื่อนบางวาดอยู่ขณะนี้ ก็ยังไม่เพียงพอ อีกทั้งคนส่วนใหญ่ยังขาดสามัญสำนึกที่ดีต่อการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด”

1.4 ปัญหาด้านการคมนาคม

พ.ต.อ.ศักดิ์ชัย ลิ่มเจริญ รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “นักท่องเที่ยวเข้ามาสู่จังหวัดภูเก็ตจะไม่ได้รับความสะดวกสบายเหมือนเมืองท่องเที่ยวอื่นๆนักท่องเที่ยวเริ่มเข้ามาเป็นจำนวนมากการจราจรติดขัดการคมนาคมภายในจังหวัดไม่สะดวกเท่าที่ควร นักท่องเที่ยวเดินทางมาลงสนามบินแต่ไม่มีรถไฟหรือระบบขนส่งมวลชนที่คอยรับนักท่องเที่ยวเพื่อไปยังสถานที่ต่างๆ ในเมืองภูเก็ตการอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและต่างชาติระบบการคมนาคมยังไม่ครอบคลุม

และยังบริการได้ไม่ดีพอระบบขนส่งมวลชน ไม่สามารถบริการนักท่องเที่ยวได้อุปสรรคในการบริหารงานใน จังหวัดภูเก็ต คือการสร้างสาธารณูปโภคจังหวัดภูเก็ตมีปัญหาใหญ่คือปัญหาการจราจรติดขัดภาครัฐไม่ ขยายเส้นทางไปตามสภาวะการเจริญเติบโตที่มันเกิดขึ้นเร็วมากยังไม่รองรับไม่ทันมีอุปสรรคนั้นก็คือเม็ดเงินที่จะได้มาพัฒนาสาธารณูปโภคเช่นถนน อุปสรรคต่อมาก็คือเรื่องของรถในการบริการขนส่งมวลชนคน ก็มาใช้รถยนต์ส่วนตัวเยอะ ในจังหวัดภูเก็ตตอนนี้แทบจะไม่มีรถโดยสารบริการในเมืองเลยแล้ว นักท่องเที่ยวนั่งเครื่องมาจากกรุงเทพฯก็ไปกลับรถต่อรถไปยังสถานที่ต่างต้องใช้จ่ายจำนวนมากทั้ง ขาไปขากลับและยังต้องค่าใช้จ่ายอาหารอีก ซึ่งเกือบเท่าๆค่าใช้จ่ายในการเดินทางแล้ว ซึ่งนี่ก็เป็นอุปสรรค ใหญ่ของนักท่องเที่ยว”

1.5 ปัญหาการบุกรุกที่ดินสาธารณะ

นายสรายุทธ สีสาครคาม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม้ขาว กล่าวว่า “ที่ดินที่มี เอกสารสิทธิ์ในจังหวัดภูเก็ตมีไม่มากในแต่ละปีมีการบุกรุกขยายหาตเพิ่มขึ้นทุกปี ตอนนี้องค์การบริหาร อำนาจภาครัฐไม่สามารถแก้ไขได้เลยต้องรอคำสั่งจากกรมจากส่วนกลางปัญหาการบุกรุกที่ดิน สาธารณะจึงมีต่อเนื่องอีกทั้งเจ้าหน้าที่รัฐก็ยังมีส่วนรู้เห็นและในทางปฏิบัติที่จะต้องรอรับคำสั่งจาก ส่วนกลางทำให้ล่าช้าและไม่ทันต่อเหตุการณ์ ปัญหาการบุกรุกที่ดินสาธารณะเพื่อมาประกอบธุรกิจจึง มีต่อเนื่องและควบคุมยาก”

1.6 ปัญหาการจัดระเบียบสังคมต่างๆ

นายพิภพ สุดขาว ปลัดอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “ปัญหาความขัดแย้งการ ไม่เข้าใจว่านักท่องเที่ยวต้องการอะไรเป็นหลักภาครัฐแก้ไข วางนโยบายที่เกิดขึ้นในจังหวัดภูเก็ตถ้า หากมีการจัดระเบียบบางอย่างให้เป็นไปตามความต้องการและสภาพของจังหวัดภูเก็ต ที่มีความ แตกต่างจากจังหวัดอื่น ไม่ใช่มาปฏิวัติระเบียบ ทำให้เกิดความขัดแย้ง การไม่เข้าใจปัญหาของรัฐบาล ในปัจจุบัน ไม่ควรปฏิวัติระเบียบ ”แต่ควรจะจัดระเบียบ”ในตอนนี้คือการท่องเที่ยวที่ไม่ชัดเจนในเรื่อง ของความต้องการของนักท่องเที่ยว อย่างเช่น ในการจัดระเบียบชายหาดควรจะให้ดูราบเรียบเหมือน 20-30 ปี ที่แล้ว ด้วยความต้องการของนักท่องเที่ยวจริงๆ มันมีแบบนาร่องที่เริ่มขึ้นเพียงแค่10ปีที่ผ่านมา ถ้านักท่องเที่ยวไม่ต้องการคงไม่มีใครนาร่องขึ้นมาได้ คือนักท่องเที่ยวจะมีกิจกรรมในการมาเที่ยวที่ ภูเก็ตคือ เข้ามานักท่องเที่ยวจะลงทะเลนอนอาบแดดที่ชายหาด เที่ยงบ่ายก็หาอะไรทานที่แถวหาด เย็นมาก็กลับที่พักอาบน้ำอ่านหนังสือหรือบางกลุ่มก็ไปเที่ยวบันเทิงต่อ เข้ามาก็ทำวนเวียนอยู่เช่นเดิม 2-3 เดือน ที่เขามาพักผ่อนเขาจะทำอย่างนี้ แล้วพอมามีการปฏิวัติจัดระเบียบไม่ให้มีกิจกรรมทำอะไร ที่ชายหาดก็มีผลกระทบกับการท่องเที่ยวบ้างเป็นส่วนหนึ่งแต่ก็ไม่ใช่ว่าจะกระทบทุกกลุ่มอาจมี นักท่องเที่ยวต่างชาติบางกลุ่มที่ชอบอะไรที่เป็นธรรมชาติ อาทิเช่น ชนชาติจีนหรือกลุ่มในเอเชียที่ไม่ ค่อยทำกิจกรรมที่รบกวนมากนัก ร่มหรือเตียงชายหาดจึงไม่มีความสำคัญกับกลุ่มนี้นัก”

นายวีรวิทย์ เครือสมบัติ สมาชิกสภาเทศบาลเมืองป่าตองกล่าวว่า “การจัดระเบียบ ชายหาดจึงมีผลกระทบหลักกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่จะชอบอาบแดดหรือทำกิจกรรมที่ชายหาด เมื่อไม่ มีก็อาจมีการไปเล่าต่อว่าภูเก็ตไม่เหมือนเดิมแล้วซึ่งก็อาจเป็นการรับข่าวและมีการส่งผลถึงการ ตัดสินใจมาเที่ยวที่ภูเก็ตการเข้ามาจัดระเบียบของรัฐบาลชุดปัจจุบันไม่สามารถตอบสนองความ ต้องการของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้หรือว่าตามแหล่งสถานบันเทิงมีการกวดขันในเรื่องการปิดตาม เวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งไม่ตรงกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวยามราตรีของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวที่

ภูเก็ต อาจเกิดปัญหานักท่องเที่ยวไม่อยากเข้ามาเที่ยวที่ภูเก็ตนี่ก็เป็นผลเสียการแก้ปัญหาหรือการจัดระเบียบสถานบันเทิงยังแก้ปัญหาไม่ถูกจุดจากการสัมภาษณ์เชิงลึกสามารถแบ่งนักท่องเที่ยวได้ 2 ประเภทดังนี้คือ 1) นักท่องเที่ยวพักผ่อนตามชายหาดต่างๆ ที่สวย เพื่ออาบแดดและว่ายน้ำ 2) นักท่องเที่ยวในสถานบันเทิงในยามราตรีเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วโลกให้มาเที่ยวที่ถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดภูเก็ต

นายเกรียงศักดิ์ สุขสมบูรณ์ ประธานหอการค้าจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “การบริหารจังหวัดภูเก็ตต้องมีความเข้าใจ วิถีชีวิตและค่านิยมของนักท่องเที่ยวความต้องการของนักท่องเที่ยวซึ่งทุกรัฐบาลควรตระหนักเป็นอย่างยิ่ง”

1.7 ปัญหาเรื่องผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

ดร.จรรย์ สืบโสธร รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมลา กล่าวว่า “จังหวัดภูเก็ตจะขับเคลื่อนได้ก็ด้วยความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหานี้ถือว่าเป็นปัญหาใหญ่ไม่เฉพาะชนชั้นรากหญ้าหรือคนในท้องถิ่นที่เข้ามาค้าขายทำธุรกิจอยู่ที่ชายหาด กระทั่งไปถึงห้างสรรพสินค้าต่างๆ เช่น โลตัส บิ๊กซี คนทำบ้านเช่า เพราะธุรกิจเค้าถูกเบรกดมผลสืบเนื่องของผลสืบเนื่องการจัดระเบียบสังคมที่ผิดพลาดทำให้เศรษฐกิจชนชั้นรากหญ้าเสียหาย อาชีพหลักของจังหวัดภูเก็ตส่วนใหญ่เป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลและต้อนรับและให้บริการนักท่องเที่ยว”

1.8 ปัญหาทางด้านการบริหาร

รศ.ดร.ดำรงศักดิ์ จันโททัย อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กล่าวว่า “ในปัจจุบันตั้งแต่มี คณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. เข้ามาในดูแลในเรื่องของการจัดระเบียบต่างๆ ในจังหวัดภูเก็ตซึ่งมีทั้งผลบวกและผลลบ ซึ่งผลบวกนั้นก็คือในเรื่องของการคืนพื้นที่สาธารณะให้แก่ประชาชนนี่ก็เป็นสิ่งที่ดี แต่ว่าสิ่งที่ไม่ดีมันก็ตามมา ยกตัวอย่างคือเรื่องของการจัดระเบียบหน้าหาดการจัดระเบียบของร่มเตียงชายหาดผลดีก็คือ การลงพื้นที่ชายหาดของประชาชนนักท่องเที่ยวไม่ต้องมีการเสียเงิน แต่ผลเสียนี้คือนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวก็จะมีทั้งคนที่ชอบและไม่ชอบร่มเตียงชายหาด คนที่ไม่ชอบนี้ส่วนใหญ่จะเป็นมีผู้อายุ แต่สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาตินี้เค้ามานอนชายหาดเค้ามาเค้าไม่ต้องการนอนบนพื้นเค้าอยากมีเตียงที่สบายๆ และไม่มีผู้ดูแลทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวก็จะเกิดปัญหาเด็กวิ่งรากลักทรัพย์นี่คือผลภาพเสียที่เห็นเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ในแง่ลบไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้อย่างสมบูรณ์ และปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินการจัดระเบียบของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่เห็นชัดเจนคือคนมาเที่ยวนั่งลงทั้งที่เป็นฤดูกาลท่องเที่ยว เป็นการแก้ปัญหาไม่ตรงจุด”

ดร.ประดิษฐ์ ดีวัฒนกุล อดีตฝ่ายโยธาสำนักงานเขตคันนายาว กล่าวว่า “ด้านการบริหารจัดการปัญหาข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายต่อการพัฒนาพื้นที่ ปัญหาความมีเอกภาพและประสิทธิภาพของกลไกในการบริหารจัดการภาครัฐในการดำเนินงานร่วมกันในเชิงบูรณาการ การมองทิศทางการพัฒนาจังหวัดภูเก็ตในภาพรวม”

นายเรวัต อาธิรอบ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “โดยทั่วไปเรื่องของผู้บริหารที่เข้ามาดำรงตำแหน่งซึ่งจะมีวาระการดำรงตำแหน่งสั้น อย่างเช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด (พ่อเมือง) จะมีวาระดำรงตำแหน่งอยู่ถึงไม่เกิน 2 ปี ก็มีการเปลี่ยนใหม่ทำให้การประสานดำเนินงานต่อก่อนข้างที่จะลำบาก ไม่ต่อเนื่องผู้บริหารบางคนถ้าเข้าใจรูปแบบก็สานงานต่อได้เลย ซึ่งจังหวัดภูเก็ตจะไม่

เหมือนกับจังหวัดอื่นๆ อาจจะคล้ายกับชลบุรีหรือพัทยา แต่จริงๆภูเก็ตไม่เหมือนกับจังหวัดอื่นๆ ในประเทศไทยเลย ผู้นำที่มาบริหารจังหวัดภูเก็ตมีระยะสั้นทำให้การบริหารงานไม่ต่อเนื่องไม่ค่อยเห็นผลเท่าที่ควร โดยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวประชาชนที่ภูเก็ต เรื่องของค่าครองชีพนี้ค่อนข้างสูงถ้าจะมีผู้มีอำนาจเข้ามาบริหารเมืองภูเก็ต เจ้าหน้าที่ต่างๆ ที่มีระดับสูง เข้ามาบริหารเมืองภูเก็ตถ้าควรมีความเข้าใจในระบบของเมืองนี้ นี่เป็นสิ่งที่สำคัญ ว่าการจะย้ายหรือจะให้ใครมานั่งตำแหน่งใดๆ ผู้ที่มีอำนาจควรคิดให้หนักๆ ว่าต้องเป็นคนที่มีความรู้และรู้จักพื้นเพปัญหาในเมืองภูเก็ตได้เป็นอย่างดีซึ่งสามารถทำงานได้ต่อเนื่อง อีกอุปสรรคนั้นก็คือเจ้าหน้าที่ของรัฐตำรวจยังไม่เพียงพอ ประชากรจริงในจังหวัดภูเก็ตมีประมาณ 370,000 คน ต้องนับประชากรแฝงด้วยประมาณ สี่ถึงห้าแสน คน นักท่องเที่ยวปีหนึ่งประมาณ เกือบสิบล้านคน เฉลี่ยแล้วคนอาศัยอยู่บนเกาะประมาณหนึ่งล้านคน อีกทั้งยังมีพม่ามอญลาวอีกหนึ่งแสน ตอนนี้มีตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่มีไม่เกิน 1,350 คน ไม่เพียงพอกับประชากรทั้งจังหวัดเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอ”

1.9 การละเลยจากภาครัฐบาลและโครงสร้างที่ซับซ้อน

นางสาวอโนมา วงษ์ใหญ่ ผู้อำนวยการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “ทั้งที่จังหวัดภูเก็ตสร้างรายได้จากภาษีเป็นอันดับต้นๆของเมืองไทยหากมีการเปลี่ยนระบบการบริหารเป็นแบบการปกครองพิเศษจะทำให้จังหวัดภูเก็ตพัฒนาแบบก้าวกระโดด รัฐบาลควรใส่ใจจังหวัดนี้ให้มากๆ การบริหารก็แบ่งได้ 2 ส่วน คือ 1) ส่วนภูมิภาคัฐบาลที่เข้ามาที่ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานราชการทั้งหมดที่มาจากส่วนกลาง 2) ก็คือการบริหารส่วนท้องถิ่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดต่างๆ หากทั้งสองส่วนที่ทำงานร่วมกันมีการบูรณาการ เพราะทุกวันนี้หลายหน่วยงาน หลายกระทรวง ทบวง กรม ก็ต้องยอมรับว่ามันเป็นการทำงานที่ซ้ำซ้อนและไม่บูรณาการร่วมกัน ต่างคนต่างทำ ทำให้ประสิทธิภาพประสิทธิผลไม่ได้สูงสุดเท่าที่ควรจะเป็น และนี่ก็เป็นจุดอ่อนของรัฐในการบริหารด้วยระบบโครงสร้างที่ยุ่งยากซ้ำซ้อน ทำให้เกิดความล่าช้าในกระบวนการการบริหารงานที่ผ่านมาและเป็นผู้มีความซ้ำซ้อน ไม่บูรณาการ และล่าช้า ปัญหาอุปสรรคของจังหวัดภูเก็ต แผนแม่บทข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนในการบริหารเรายังไม่มี ควรมีการกำหนดการบริหารจะไปในทิศทางไหน การบริหารเราจะต้องวางแผนก่อนว่าจะไปทิศทางไหนเติบโต ยังไงขาดแผนแม่บทที่ชัดเจน ขาดการวางแผน และขาดหน่วยงานที่เข้ามาผลักดันอย่างจริงจัง”

1.10 ขาดหน่วยงานที่เข้ามาศึกษาถึงบริบทของจังหวัดภูเก็ต

ดร.ปรีชาวุฒิ กี่สัน ผู้บริหาร บริษัท พิโซน่า และประธานที่ปรึกษาสภาพลเมืองจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “จังหวัดภูเก็ตยังไม่มีหน่วยงานไหนเข้ามาเป็นหัวในการศึกษาข้อมูลที่แท้จริงอย่างแผนแม่บทก็ได้มีการเสนอไปแต่ก็ยังไม่มีใครทำยังเป็นการพัฒนาแบบไร้ทิศทางขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเพื่อให้มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหาร หากมีหน่วยงานที่เข้ามาศึกษาจริงๆ และมีการวางแผนแบบเข้าใจปัญหาอย่างถ่องแท้จะทำให้การจัดสรรงบประมาณเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด”

2. การวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่ม

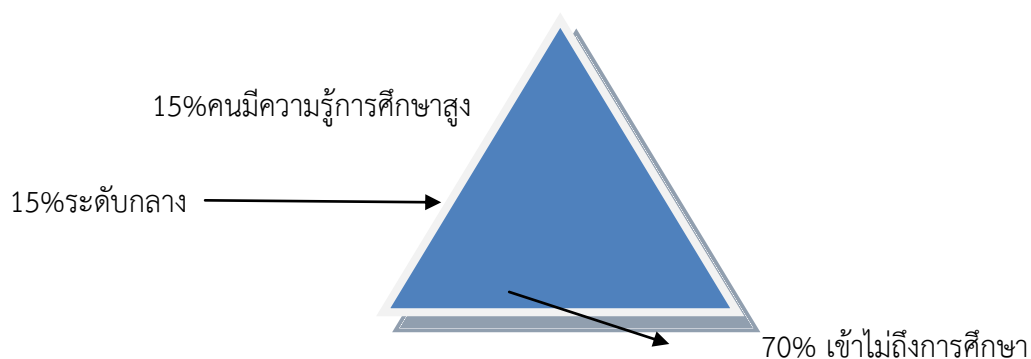
ดร.ประเจียด อักษรธรรมกุล หัวหน้าสำนักงานจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า ปัญหาที่ยังขาดอยู่ก็คือปัญหาในเรื่องความปลอดภัยและความมั่นคง การป้องกันภัย ความปลอดภัยในขณะนี้นั้นเป็นยุค “โลกแบน” สามารถถ่ายทอดปัญหาและอุปสรรค ความปลอดภัยเป็นเรื่องไม่ไกลตัว ปัญหาของการตรวจสอบนักท่องเที่ยวต่างชาติ การตรวจสอบของเราน้อยมาก โดยเฉพาะพวกหลบหนีเข้าเมือง

มีการยกเว้นตามมติคณะรัฐมนตรี เป็นแต่การทำลงทะเบียนแต่ส่วนใหญ่ก็ใช้เป็นข้อมูลไม่ได้ หากมีการใช้บังคับอย่างชัดเจนสามารถที่จะรู้และตรวจสอบได้เลย ปัญหาของมติ ครม.ทำให้คนต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองเกิดมีลูกมีหลาน ตามกฎหมายแล้วต้องรอส่งกลับอย่างเดียว ปัญหาอีกอย่างคือคนเหล่านี้มีผู้ติดตาม รอตตรวจสัญชาติที่ได้ประโยชน์น้อย หรือแม้กระทั่งการออกใบอนุญาตทำงาน work permit ของไทยเราให้สิทธิ์มากเกินไป ซึ่งควรจะแก้ไข นอกจากนี้ยังมีคนต่างด้าวที่แอบเข้ามาทำงานโดยอาศัยวีซ่านักท่องเที่ยว ทำให้เกิดช่องว่างทางกฎหมายมากมาย ในอนาคตกฎเก็ที่จะหาที่ยืนอยู่ยาก เพราะนักลงทุนต่างประเทศเข้ามายุ่งครอง”

นายเรวัตร อารีรอบ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต “ปัญหาในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินยังมีไม่เพียงพอ ประชากรจริงตามทะเบียนบ้านจริงประมาณ 370,000 คน (สามแสนเจ็ดหมื่นคน) ประชากรแฝงอย่างต่ำ 600,000 คน (หกแสนคน) เป็นชนชาติ พม่า มอญ ลาว รวมทั้งสิ้นประมาณ 1,000,000 คน (หนึ่งล้านคน) นักท่องเที่ยวเฉพาะที่การทำอากาศยานภูเก็ตเก็บสถิติไว้มากกว่า สิบเอ็ดล้านคนแล้ว มีเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่เพียง ไม่เกิน 1,400 นายถ้าหากเกิดเหตุร้ายขึ้น เจ้าหน้าที่ไม่สามารถระงับเหตุได้เพราะมีกำลังไม่เพียงพอ ยกตัวอย่างเช่น พม่าเกิดประท้วงสัก หนึ่งหมื่นคนก็ไม่สามารถแก้ไขได้”

นายสรนันท์ เสน่ห์ รองประธานคณะกรรมการธรรมภิบาลจังหวัดภูเก็ต “ปัญหาภูเก็ตเป็นปัญหาเดิมๆ” ปัญหาหลักคือผู้ที่มาทำหน้าที่คุมบังเหียนจังหวัดภูเก็ตไม่ใช่คนที่รู้จักบริบท พื้นที่ดีจริง การปกครองอยู่ที่การควบคุมสั่งการโดยส่วนกลาง อุปสรรคปัญหาเยอะ โมเดลต่างๆที่รัฐวางไว้ทำไม่ได้ไม่มีส่วนร่วมภาคประชาชนอย่างแท้จริง สมควรที่จะแก้ไขโมเดลใหม่ เอาภาคประชาชนล้วนเข้ามามีส่วนร่วม เป็นผู้ตรวจสอบการทุจริตในจังหวัดทั้งหมด เหมือนหลัก นิติรัฐ นิติธรรมที่เขียนขึ้นมา ปัญหาที่เห็นเด่นชัดก็คือทางด้านเศรษฐกิจนอกจากปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ยังมีปัญหาอีกอย่างนั่นก็คือการขาดโอกาสเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นความสะดวกด้านสาธารณูปโภค ด้านการศึกษา ด้านความปลอดภัย ถ้าหากยังมีการปกครองแบบปัจจุบันอยู่”

นายสำเริง โภชนาธาร ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลปาดอง กล่าวว่า อุปสรรคและปัญหาปัจจุบันของจังหวัดภูเก็ต อุปสรรคทางด้านคนที่เป็นตัวแทนของรัฐที่ออกมาขับเคลื่อนไม่มีอำนาจเต็มที่ในการขับเคลื่อนบริหารจังหวัด และทรัพยากรที่เป็นคนในท้องถิ่นเอง มีความรู้พื้นฐานประชากรของคนภูเก็ตเองไม่ว่าในเมืองหรือชนบท เป็นสามเหลี่ยมประชากรแบบด้อยพัฒนา คนประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์เข้าไม่ถึงการศึกษาคนพื้นถิ่นจริงเข้าไม่ถึงการศึกษาและประกอบกับเป็นคนยากจน ไม่มีความพร้อม คนชั้นล่างขาดโอกาส ทำให้เกิดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง การปกครองจะทำอะไรที่ภูเก็ตก็จะถูกชักนำโดยกลุ่ม NGO เกิดการต่อต้านและอีก

ภาพ 15 คนภูเก็ตส่วนใหญ่เข้าไม่ถึงการศึกษา

ปัญหาที่สำคัญคือกฎหมาย เป็นกฎหมายที่ 100 ปีที่แล้ว เคยใช้อยู่ปัจจุบันก็ยังใช้อยู่ไม่มีการแก้ไข ผสมกับกฎหมายท้องถิ่น ทำให้คุณภาพของอำนาจไปสู่ความสำเร็จนั้นยาก เมื่ออำนาจไม่เบ็ดเสร็จ การแก้ไขจะทำได้ยากและเป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการแก้ปัญหา อีกหนึ่งปัญหาคือเราปล่อยให้ต่างชาติเข้ามามีบทบาทมากเกินไป เพราะปัญหาระหว่างต่างชาติกับคนในท้องถิ่นที่มันสู้กันไม่ได้ การแข่งขันไม่สมดุล เช่น บิ๊กซี โลตัส มาแข่งกับร้านค้าปลีกรายย่อย ไม่สามารถสู้ได้

พ.ต.อ.ศักดิ์ชัย ลี้มเจริญ รองผู้บังคับการจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “ปัญหาของภูเก็ตที่เห็นเด่นชัดคือความล่าช้า เรื่องของระบบการทำงาน”

นายพัฒนพงษ์ เหนือคลอง ปลัดอำเภอเกาะภูเก็ต กล่าวว่า “ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือเรื่องงบประมาณ และปัญหาบุคลากรที่ไม่เพียงพอ ขั้นตอนในการดำเนินงานนั้นไม่เอื้อต่อการบริหาร ส่วนปัญหาอื่น เช่น น้ำท่วม ขยะ การจราจร เปรียบเสมือนแผลเรื้อรัง หากยังใช้รูปแบบปัจจุบันการแก้ปัญหาที่ยั่งยืนยาก”

ดร.ปรีชาวุฒิ กี่สั้น (2557) ผู้บริหาร บริษัท พิโซน่าและประธานที่ปรึกษาสภาพลเมืองจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคของภูเก็ต มี 4 M คือ man material management money บริบทของปัญหาต่างๆว่าเพียงพอหรือไม่ ในส่วนข้อมูลในการศึกษาควรไปศึกษาจากสถาบันพระปกเกล้าเรื่องจังหวัดจัดการตนเอง”

ดร.ญาณกร ไท้ประยูร ศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาเพื่อการพัฒนาแห่งสถาบันรัชต์ภาคย์ กล่าวว่า “ปัญหาในเรื่องคนต่างด้าวหรือประชากรแฝง เราต้องยอมรับกันก่อนว่ามีอาชีพบางอย่างที่คนไทยไม่ทำ จึงมีความจำเป็นที่ต้องใช้แรงงานต่างด้าวการหลบหนีเข้าเมืองเราต้องยอมรับ เพราะเราต้องการแรงงานปัญหาที่เราควรใส่ใจก็คืออย่าให้พวกนี้ทำความผิดซ้ำซ้อน ระบบการป้องกันตรวจสอบและจับกุมต้องดี จังหวัดภูเก็ตมีความแตกต่างจากเมืองอื่นมีสภาพเป็นเกาะ มีนักท่องเที่ยวมาใช้บริการปีละไม่ต่ำกว่า 11 ล้านคน มีคนเข้ามาบริโภคทรัพยากรเยอะ การป้องกันการกลั่นกรองนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญ การให้บริการต้องแตกต่างกันกับบริบทจังหวัดอื่นๆ”

3. สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อยในเรื่องปัญหาและอุปสรรคในปัจจุบันของการบริหารจังหวัดภูเก็ตมีดังนี้คือ

หากมองแง่ของทางสาขารัฐประศาสนศาสตร์คือการนำศาสตร์ต่างๆ มาใช้ในการพัฒนาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มีความสะดวกสบายขึ้น มีความสุขขึ้น มีความเจริญมีการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ โดยละทิ้งเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้านมิติเวลา เกิดการบูรณาการทางความคิดซึ่งนักคิดแต่ละยุคสมัย แต่ละสำนักความคิด ต่างมีเจตนาบางอย่างร่วมกัน คือสันติสุข ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ จากวิเคราะห์ในมุมมองของภาครัฐหรือภาคท้องถิ่น นักวิชาการและภาคธุรกิจที่ต้องการให้จังหวัดภูเก็ตมีการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยทุกภาคส่วนเห็นด้วยหากจะให้จังหวัดภูเก็ต มีการปกครองในรูปแบบเขตปกครองพิเศษ หรือการปกครองตนเอง จังหวัดจัดการตนเอง เพราะมองว่าการปกครองในรูปแบบดังกล่าวเหล่านี้จะเกิดประโยชน์กับประชาชนชาวจังหวัดภูเก็ตและการท่องเที่ยวของภูเก็ต รวมทั้งช่วยลดปัญหาต่างๆ ที่จังหวัดภูเก็ตที่กำลังประสบอยู่ลงได้นอกจากนี้ยังได้เพิ่มเติมรูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนา เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่อง “การบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนา” จากการทบทวนวรรณกรรม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการอภิปรายกลุ่มย่อย วิเคราะห์ข้อมูล พบว่า จังหวัดภูเก็ตมีปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาที่ยังขาดอยู่ก็คือปัญหาในเรื่องความปลอดภัยและความมั่นคง และมีชาวต่างด้าวที่แอบเข้ามาทำงานโดยผิดกฎหมาย ในอนาคตภูเก็ตจะหาที่ยืนอยู่ยาก เพราะนักลงทุนต่างเข้าม้ายึดครอง
2. ประชากรแฝงที่มีมากกว่าประชากรจริงถึง 2 เท่า มีนักท่องเที่ยวมาใช้บริการสูงถึงสิบเอ็ดล้านคนต่อปี มีกำลังเจ้าหน้าที่น้อยการบริการไม่ทั่วถึงหากเกิดเหตุร้ายขึ้น เจ้าหน้าที่ไม่สามารถระงับเหตุได้เพราะมีกำลังไม่เพียงพอ
3. ผู้ที่มาทำหน้าที่บริหารจังหวัดภูเก็ตไม่รู้จักรับบทบาท พื้นที่จริง การปกครองอยู่ที่การควบคุมสั่งการโดยส่วนกลางไม่มีส่วนร่วมภาคประชาชนอย่างแท้จริง และประชาชนขาดโอกาสเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นความสะดวกด้านสาธารณูปโภค ด้านการศึกษา ด้านความปลอดภัย ถ้าหากยังมีการปกครองแบบปัจจุบันอยู่
4. ปัญหากฎหมายที่ล้าสมัย ไม่มีการแก้ไข ผสมกับกฎหมายท้องถิ่น และคนพื้นถิ่นเองมีความรู้น้อย คนชั้นล่างขาดโอกาส อีกหนึ่งปัญหาก็คือเราปล่อยให้ต่างชาติเข้ามามีบทบาทมากเกินไป
5. ปัญหาของภูเก็ตที่เห็นเด่นชัดคือความล่าช้า เรื่องของระบบการทำงาน
6. ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือเรื่องงบประมาณ และปัญหาบุคลากรที่ไม่เพียงพอ ขั้นตอนในการดำเนินงานนั้นไม่เอื้อต่อการบริหาร
7. ปัญหาและอุปสรรคของภูเก็ต มี 4 M คือ บุคลากร (man) วัสดุอุปกรณ์ (material) การจัดการ (management) เงินงบประมาณ (money) บริบทของปัญหาต่างๆว่าเพียงพอหรือไม่
8. จังหวัดภูเก็ตยังขาดการป้องกันกรกลั่นกรองนักท่องเที่ยวที่เข้มข้นมากกว่านี้ การให้บริการต้องแตกต่างกันกับบริบทจังหวัด อื่นๆและควรนำระบบการวางผังเมืองที่ดีมาใช้

ปัญหาและอุปสรรคต่างๆในปัจจุบันซึ่งหากแยกในแต่ละด้านมีดังนี้

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

จังหวัดภูเก็ต มีนักท่องเที่ยวเริ่มเข้ามาเป็นจำนวนมากการจราจรติดขัดการคมนาคมภายในจังหวัดไม่สะดวกเท่าที่ควร นักท่องเที่ยวเดินทางมาลงสนามบินแต่ไม่มีรถไฟฟ้าหรือระบบขนส่งมวลชนที่คอยรับนักท่องเที่ยวเพื่อไปยังสถานที่ต่างๆในเมืองภูเก็ตการอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและต่างชาติระบบการคมนาคมยังไม่ครอบคลุม และยังบริการได้ไม่ดีพอระบบขนส่งมวลชน ไม่สามารถบริการนักท่องเที่ยวได้อุปสรรคในการบริหารงานในจังหวัดภูเก็ต คืองบการสร้างสาธารณูปโภคจังหวัดภูเก็ตมีปัญหาไม่ทันต่อเหตุการณ์

2) ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดภูเก็ตเองมีปัญหาในด้านนี้ค่อนข้างมากเนื่องจากมีคนหลั่งไหลเข้าสู่จังหวัดภูเก็ตมาก (มากกว่า 11 ล้านคนต่อปี) การทำลายทรัพยากรก็มากตามไปด้วย ขยะสิ่งปฏิกูลมากตามไปด้วย และเตาเผาของภูเก็ตก็มีที่เดียวทำให้การกำจัดข้างลงไปทำให้ความเสี่ยงในเรื่องสุขภาพอนามัย ก็ย่อมมีมากและปัญหาสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย ซึ่งก็ไม่ได้มีใครศึกษาข้อมูลที่ชัดเจนว่าจังหวัดภูเก็ตนี้ประชาชนจะอยู่ได้จำนวนเท่าไรและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาต้องไม่เกินเท่าไร อีกทั้งคนส่วนใหญ่ยังขาดสามัญสำนึกที่ดีต่อการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3) ด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์

การเติบโตของประชากรจังหวัดภูเก็ตเป็นที่มาของปัญหาต่างๆ มากมาย ภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวมีประชากรตามสำมะโนประชากร ประมาณ 370,000 คน และมีประชากรแฝงประมาณ 400,000-500,000 คนที่พักอาศัยอยู่ และมีตัวเลขนักท่องเที่ยวที่แวะเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตมากกว่าปีละ 11 ล้านคน ทำให้รายได้งบประมาณไม่สามารถเข้ามาดูแลได้เต็มที่เพราะประชากรแฝงมาก

4) การบังคับใช้กฎหมาย

ที่ผ่านมาจังหวัดภูเก็ตมีกฎหมายมากมายที่ดีอยู่แล้วแต่ขาดการบังคับใช้กฎหมายที่ดีเจ้าหน้าที่ในระดับบริหารและปฏิบัติการมีการละเลย หรือรับผลประโยชน์จึงทำให้กฎหมายขาดความศักดิ์สิทธิ์

5) การวางผังเมือง

เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเมืองทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะผังเมืองไม่ได้เป็นเพียงการจัดระเบียบพื้นที่เท่านั้น แต่ผังเมืองคือการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ประชาชนในพื้นที่ดีขึ้น ฉะนั้นการวางผังเมืองจึงมีความสำคัญในการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนาเพื่อให้เกิดการใช้พื้นที่เพื่อเกิดผลประโยชน์สูงสุด ควบคู่ไปกับการเติบโตของเมืองอย่างมีระเบียบและทันสมัย

6) ด้านการท่องเที่ยว

หัวใจสำคัญของการท่องเที่ยววันนี้คือการเข้าใจความต้องการของนักท่องเที่ยว ปัญหาความขัดแย้งการไม่เข้าใจว่านักท่องเที่ยวต้องการอะไรเป็นหลักภาครัฐแก้ไข วางนโยบายที่เกิดขึ้นในจังหวัดภูเก็ตถ้าจัดระเบียบบางอย่างให้เป็นไปตามความต้องการและสภาพของจังหวัดภูเก็ตที่มีความแตกต่างจากจังหวัดอื่น

7) อำนาจในการบริหารและสั่งการ

การบริหารและสั่งการรัฐบาลควรใส่ใจจังหวัดภูเก็ตให้มากขึ้น ด้วยความแตกต่างทั้งภูมิประเทศและความหลากหลายทางประชากร ความมีเอกภาพและประสิทธิภาพของกลไกในการบริหารจัดการภาครัฐในการดำเนินงานร่วมกันในเชิงบูรณาการ การบริหารเราจะต้องวางแผนก่อนว่า จะไปทิศทางไหนเติบโตอย่างไรขาดแผนแม่บทที่ชัดเจน ขาดการวางแผน และขาดหน่วยงานที่เข้ามา ผลักดันอย่างจริงจัง

8) การบุกรุกที่ดินสาธารณะ

การเติบโตทางด้านธุรกิจการท่องเที่ยวก็เป็นตัวผลักดันให้ก่อให้เกิดการบุกรุกที่ดิน เอกสารสิทธิในจังหวัดภูเก็ตมีไม่มากในแต่ละปีมีการบุกรุกขยายหาตเพิ่มขึ้นทุกปี ตอนนีการบริหาร อำนาจภาครัฐไม่สามารถแก้ไขได้เลย จึงมีต่อเนื่องอีกทั้งเจ้าหน้าที่รัฐก็ยังมีส่วนรู้เห็น ในทางปฏิบัติที่ จะต้องรอรับคำสั่งจากส่วนกลางทำให้ล่าช้าและไม่ทันต่อเหตุการณ์ ปัญหาการบุกรุกที่ดินสาธารณะ เพื่อมาประกอบธุรกิจจึงมีต่อเนื่องและควบคุมยาก

9) ด้านงบประมาณ

เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตมีประชากรแฝงนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยียนมากมาย งบประมาณลงมาน้อยไม่เพียงพอต่อการบริหารขาดงบในการสร้างสาธารณูปโภคที่เพียงพอ ซึ่งการคำนวณในการจัดสรรงบประมาณใช้หลักเกณฑ์จากจำนวนประชากร ขนาดพื้นที่ เป็นการคืนเงินภาษี มาในรูปของงบประมาณไม่ยุติธรรมส่งผลให้งบลงไปสู่ การคมนาคม น้ำประปาไม่เพียงพอ การบริการ ขนส่งมวลชน นักท่องเที่ยวไม่ได้รับความสะดวกสบายเหมือนประเทศอื่นๆ การใช้จ่ายต้องรอจาก ส่วนกลางทั้งที่จังหวัดภูเก็ตสร้างรายได้ให้กับส่วนกลางมหาศาลแต่ทางกลับกันกลับส่งงบประมาณลง มาจังหวัดภูเก็ตไม่มากเท่าที่ควรและช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ นั่นก็คือเม็ดเงินที่จะได้มาพัฒนา สาธารณูปโภค เช่น ถนน หนทาง ไฟฟ้า ประปา

10) ด้านเศรษฐกิจ

จังหวัดภูเก็ตก็ได้รับผลกระทบเช่นกันถึงแม้มวลรวมแล้วของรายได้ของประชาชนจะสูงกว่าจังหวัดอื่น แต่เนื่องจากมีประชากรแฝง (ที่อยู่ถาวร) มีสูงถึง 5-6 แสนคนก่อให้เกิดปัญหา อาทิ เช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาการขาดแคลนปัจจัยสี่ ปัญหาอพยพย้ายถิ่น ปัญหาสวัสดิการและ สภาพการทำงาน ภาควิสาหกรรมการค้า ปัญหาความไม่สมดุลในการกระจายรายได้ การเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของจังหวัดภูเก็ตทั้งในส่วนของการลงทุนภาคเอกชนในการพัฒนา อสังหาริมทรัพย์ และจำนวนนักท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางเข้ามายังจังหวัดภูเก็ตอย่างต่อเนื่องทุกปีรวมทั้งการเคลื่อนย้าย ประชากรเข้ามาทำงานในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งได้นำมาซึ่งปัญหาทั้งด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากภาคธุรกิจการท่องเที่ยวซึ่งเป็นเศรษฐกิจหลักของจังหวัด ปัญหาด้าน คุณภาพและความพร้อมของบริการพื้นฐานและความแออัดด้านจราจร

11) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ปัญหาความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาการเอา รัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว เป็นที่ทราบกันดีจังหวัดภูเก็ตในพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวจะมีปัญหาของ กลุ่มธุรกิจมืด ผู้มีอิทธิพล ยังคงมีเกิดขึ้นฉะนั้นควรจะสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/

ภาคเอกชน/อาสาสมัคร/ชุมชนและภาคประชาชนในการป้องกันสาธารณภัย โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเป็นเครือข่ายการบริหารจัดการสาธารณภัยในทุกขั้นตอน

รูปแบบที่เหมาะสมของการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนา

1. การวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึก

1.1 การบริหารแบบการปกครองตนเอง

นายเสรี ลาภมาก รองนายกองค์การบริหารส่วน ตำบลกมลา กล่าวว่า “การบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนาควรเริ่มตั้งแต่ในระดับประเทศ ในเรื่องโครงสร้าง กฎหมายที่เกี่ยวข้องท้องถิ่นงบประมาณ ประชาชนต้องมีความพร้อมด้วยการบริหารจังหวัดภูเก็ตแบบปกครองตนเองที่ห่วงกันก็คือเรื่องของความไม่พร้อม คือจริงๆแล้วมันก็แบบไหนก็ได้ เหมือนตอนนี้ที่รัฐบาลเค้าก็มีการปฏิรูป คือมันไม่ใช่แค่ภูเก็ตจะปกครองตนเองได้แล้วจบ แต่มันต้องมีความต่อเนื่องและสอดคล้องกันกับระดับประเทศ 1) เริ่มตั้งแต่ระดับประเทศไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการปฏิรูปโครงสร้างการปกครองทั้งหมด 2) และกฎหมายต่าง ๆที่เกี่ยวข้อง แต่ถ้าเป็นการปกครองตนเองในเฉพาะพื้นที่พร้อมก็เป็นสิ่งที่มีความคล่องตัวและมีอิสระในการบริหาร 3) เรื่องงบประมาณการจัดเก็บรายได้ หากมีการบริหารจัดการเองได้ก็จะดี แต่ในความเป็นจริงจังหวัดภูเก็ตในขณะนี้ขาดความพร้อมและมีปัญหาตามมาก็คือปัญหาภาคการเมืองท้องถิ่น 4) ประชาชนชาวบ้านก็ต้องมีความพร้อมมีความรู้ในเรื่องการปกครองตนเองให้มากด้วย ถ้าเป็นการบริหารแบบปกครองตนเอง แต่ถ้ายังเป็นไม่ได้ก็ต้องปรับโครงสร้างให้บูรณาการมากกว่านี้หน้าที่การงานองค์กรอะไรที่มันซ้ำซ้อนก็ตัดออกไปเป็นการปูฐานไปสู่การเป็นเขตปกครองพิเศษหรือปกครองตนเอง”

1.2 ผู้บริหารที่ดีควรมีเหมาะสมกับความต้องการของจังหวัดภูเก็ต

นายวินัย พรหมจันทร์ อุตสาหกรรมจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “ในจังหวัดภูเก็ตเราตอนนี้มีการบริหารงานราชการ คือการบริหารจากท้องถิ่น และการบริหารจากส่วนกลางมาก คือโดยรัฐบาลไม่ว่าใครเป็นรัฐบาลก็เลือกหาผู้ว่าราชการจังหวัดมาบริหารจังหวัดภูเก็ตที่ผ่านมาในการบริหารภาครัฐบาลเลือกผู้บริหาร (ผู้ว่าราชการ) เพื่อผลประโยชน์ของรัฐบาลไม่ใช่เพื่อประชาชนชาวภูเก็ตทำให้การบริหารงานไม่ต่อเนื่องและไม่สามารถพัฒนาจังหวัดภูเก็ตให้เจริญเติบโตเท่าที่ควร”

“ผู้บริหารการปกครองท้องถิ่นในระดับต่างๆ มีองค์การบริหารส่วนตำบลที่เรียกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล และเทศบาลเมือง และเทศบาลนคร และสุดท้ายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในปัจจุบันการบริหารในจังหวัดภูเก็ตมีความซ้ำซ้อนซึ่งไม่ควร มีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนการบริหารที่มาจากแต่งตั้งที่มาจากผู้ว่าราชการจังหวัดที่มาจากส่วนกลางก็เป็นปกติ ถ้าผู้ที่เลือกมามีวิสัยทัศน์มีสะอาดจังหวัดก็จะเจริญ และนอกจากการปกครองท้องถิ่นในระดับต่างๆ ซ้ำซ้อน และยังมีปัญหาในการบริหารด้วย”

1.3 การบริหารจังหวัดภูเก็ต ควรเป็นแบบการปกครองพิเศษ

ดร.กฤษฎา ตันสกุล นายกสมาคมโรงแรมภาคใต้ กล่าวว่า “จังหวัดภูเก็ตโดยหลายองค์กรหลายภาคส่วนเคยได้มีการจัดเสวนาในเรื่องของรูปแบบเขตปกครองพิเศษ หรือหลายๆ ท่านก็พยายามผลักดันให้เมืองภูเก็ตให้เป็นเขตปกครองพิเศษ เพราะเมืองภูเก็ตเป็นเมืองที่ทำรายได้การเสียภาษีแต่ละปีเป็นจำนวนหนึ่งหมื่นแปดแสนกว่าล้านบาทมันค่อนข้างที่จะมหาศาลเป็นอันดับต้นๆ

ของประเทศไทย ซึ่งงบประมาณที่เมืองภูเก็ตได้รับกลับคืนมาในแต่ละปีค่อนข้างจะน้อยเป็นอันดับเกือบท้ายๆ ด้วยซ้ำ ซึ่งส่วนกลางไม่คำนึงถึงเรื่องนี้ แต่ในความเป็นจริงภูเก็ตเสียรายได้ให้แก่ภาครัฐมาก ยกตัวอย่าง เช่น ในการจะทำอุโมงค์ถนนนี้ใช้ระยะเวลาเป็นปีกว้างบจะมาถึง ซึ่งถ้าภูเก็ตเป็นเขตปกครองพิเศษ เมืองจะพัฒนาได้เร็วมากแบบก้าวกระโดดเลยก็ว่าได้เพราะเราสามารถจัดสรรงบประมาณได้เองไม่ต้องรอส่วนกลางในส่วนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารเมืองภูเก็ตให้เป็นในรูปแบบปกครองพิเศษ ควรจะเป็นมานานแล้วควรเป็นมาก่อนพญา ส่วนกรุงเทพมหานครนั้นเป็นเป็นแม่แบบมาแล้วภูเก็طن่าจะเป็นอันดับ 2 เพราะภูเก็ตเป็นการปกครองที่มีอาณาเขตชัดเจนและก็มีรายได้ภาษีจากประชาชนนี้เรียกได้ว่ามากมายมหาศาล และผู้บริหารที่เข้ามาบริหารเมืองภูเก็ตก็จะได้รับรู้ถึงปัญหาที่ชัดเจน ของจังหวัดภูเก็ตที่ควรนำไปพิจารณาควรเป็นจังหวัดปกครองพิเศษนั่นก็คือ 1) จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวแห่งหนึ่งระดับโลก การท่องเที่ยวเจริญเติบโตขึ้นมาก การบริหารในจังหวัดภูเก็ตอยากให้เป็นการปกครองพิเศษ 2) บริหารงบประมาณจากการจัดเก็บเองโดยอิสระงบประมาณต่างๆ สามารถสั่งซื้อสิ่งจ้างได้โดยไม่ต้องขอของงบประมาณจากส่วนกลาง ต้องให้เหมือนพญาสามารถตัดสินใจได้เลยเพียงตนเองได้งบประมาณต่างๆ ไม่ต้องรอ เพราะรายได้ต่างๆ การเจริญเติบโตของภูเก็ตเป็นการส่งภาษีสู่ส่วนกลางเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศ อยากให้บริหารจัดการในรูปแบบพิเศษ โครงสร้างพื้นฐานต่างๆในจังหวัดเราจัดเก็บรายได้เอาไปส่งให้จังหวัดอื่นหมด การก่อสร้างการคมนาคมในจังหวัดไม่สามารถปรับปรุงสร้างได้ทันทั่วทั้งที่ ถ้าเราสามารถจัดสรรงบประมาณได้เอง ซึ่งสามารถที่จะพัฒนาเมืองได้เร็วกว่าลำไ้ไปมากกว่านี้

“การบริหารแบบการปกครองพิเศษ มีอำนาจแบบเบ็ดเสร็จ แก้ปัญหาและบริหารได้ดี และเหมาะสมกว่า แบบรูปแบบการปกครองพิเศษเราจะมีอำนาจเบ็ดเสร็จในการแก้ไขจัดการกับปัญหาต่างๆได้โดยไม่ต้องรองงบประมาณหรือต้องรอฟังให้ส่วนกลางสั่ง เราสามารถแก้ปัญหาตอบสนองกับความต้องการของประชาชนและนักท่องเที่ยวได้ได้ทันทั่วทั้งที่ ทำให้เมืองภูเก็ตมีศักยภาพในการบริหารที่ดีมากขึ้นผู้มีอำนาจสามารถสั่งการได้ทันที”

นายพิภพ สุดขาว ปลัดอำเภอกลาง กล่าวว่า “ในขณะนี้อยู่ภายใต้รัฐบาลของคณะ คสช. มีการเข้ามาจัดระเบียบชายหาด คือสามารถใช้อำนาจทางทหารที่จะจัดรั้วที่ไม่เป็นระเบียบ ทำให้ชายหาดดูดีขึ้น แต่ก็ยังต้องคงมีรั้วเตี้ยไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ทำกิจกรรมที่หาดบ้างเพื่อจะได้สนองความต้องการนักท่องเที่ยวให้มากที่สุด ในช่วงที่ คสช. มีอำนาจควรใช้อำนาจในการจัดระเบียบที่ดีให้เข้าร่องเข้ารอย ถูกต้อง ถูกกฎหมาย แต่ไม่ควรจัดระเบียบทั้งหมดเพราะอาจไปกระทบวิถีชีวิต ค่านิยมของการท่องเที่ยวอันมีลักษณะเฉพาะของภูเก็ต”

1.4 ควรปรับปรุงกฎหมายใหม่ให้เหมาะสมกับจังหวัดภูเก็ต

ดร.จักรพงษ์ เปี่ยมเมตตา อดีตนายอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ “ด้วยจังหวัดหรือเมืองภูเก็ตเป็นเมืองที่มีลักษณะเป็นเกาะแต่การใช้กฎหมายนี้เป็นการใช้กฎหมายรวม มันจะมีกฎหมายบางตัวที่ใช้เฉพาะบนเกาะคือจะมีลักษณะพิเศษกว่า การบริหารที่ภูเก็طن่าจะเป็นการปกครองพิเศษมานานแล้ว แต่ด้วยความที่ว่าผู้บริหารหลายฝ่ายนักการเมืองยังหวงอำนาจกันอยู่ที่จะดูแลเพราะเมืองภูเก็ตยังคงเป็นแหล่งทำเงินมหาศาลที่จะไปเลี้ยงในภาคหรือในตัวจังหวัดอื่นๆ และการบริหารแบบเดิมๆ คนรากหญ้าคนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตที่จะได้รับผลกระทบด้านลบสูงสุดหากมีการปรับปรุง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดภูเก็ตก็จะทำให้การบริหารและพัฒนาจังหวัดภูเก็ตเป็นไปอย่างรวดเร็วและสามารถต้อนรับผู้มาเยือนในฐานะเมืองท่องเที่ยวระดับโลกได้สมศักดิ์ศรี”

1.5 ควรมีผู้ว่าราชการมาจากการเลือกตั้งโดยตรง

นายสรายุทธ สีสาครคาม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม้ขาว กล่าวว่า “จังหวัดภูเก็ตควรมีผู้ว่าราชการจังหวัดมาจากการเลือกตั้ง ซึ่งที่ผ่านมาจากการแต่งตั้งซึ่งควรลองใช้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มาจากการเลือกตั้งเหมือนกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ว่ามีอำนาจทำได้หมด ภูเก็ตในอนาคตน่าจะมีผู้ว่าราชการจังหวัดมาจากการเลือกตั้งแล้วก็จะได้แก้ปัญหาสิ่งที่เป็นอุปสรรคที่ผ่านมามา ถ้าหากทำให้รูปแบบการปกครองให้เหมือนกรุงเทพได้ การพัฒนาการบริหารการใช้งบประมาณจะเกิดประโยชน์สูงสุด

1.6 ควรบริหารภาษีเอง

นายเรวัตร อารีรอบ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต “จังหวัดภูเก็ตสามารถจัดเก็บรายได้ให้ส่วนกลางได้มาก แต่ส่วนกลางส่งผ่านมาให้จังหวัดภูเก็ตน้อยมากภาษีที่ประชาชนคนอาศัยในจังหวัดภูเก็ต ที่เสียอยู่ ตอนนี้มีประชาชนนักท่องเที่ยวต่างๆ ปีหนึ่งงบประมาณราว 280,000,000,000 บาท จากการท่องเที่ยว 80 เปอร์เซ็นต์ เรื่องของการบริการ การเกษตร การประมง อีก 20 เปอร์เซ็นต์และต้องนำภาษี 280,000,000,000 บาท (สองแสนแปดพันล้าน) นี้ให้ส่วนกลาง แล้วส่วนกลางก็แยกเป็นรายกระทรวง เงินที่จังหวัดภูเก็ตจะได้กลับมาแต่ละกระทรวงก็จะแบ่งให้ตามจำนวนประชากร พื้นที่ ซึ่งจังหวัดภูเก็ตเสียเปรียบ พื้นที่ก็ 543 ตารางกิโลเมตร ในเกาะภูเก็ต มาดูตามประชากรก็เสียเปรียบอีกเพราะว่าประชากรแฝงมีเยอะในการส่งเงินมาภาครัฐไม่ได้คิดตรงที่มีประชากรแฝง ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งสามารถบริหารเม็ดเงินเหล่านี้ได้เลย โดยไม่มีอุปสรรคใดๆทั้งสิ้น”

1.7 ภาครัฐต้องมีบทบาทในการขับเคลื่อนจังหวัดมากกว่านี้ นาย เรวัตร อารีรอบ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ตกล่าวว่า “การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การทำงานในเชิงรุกส่วนใหญ่ไม่ใช่ภาครัฐกลับกลายเป็น ภาคเอกชน หน่วยงาน สมาคมต่างๆทำให้ทุกคนรู้จักภูเก็ตต้องยอมรับในจังหวัดภูเก็ตซึ่งต้องขอบคุณสมาคมองค์กรต่างๆ ที่อยู่ในจังหวัดภูเก็ตทำงานเชิงรุกไปมากกว่าหน่วยงานของภาครัฐ ยกตัวอย่าง เช่น นายกสมาคมท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตได้มีการไปออกบูทออกงานต่างๆ สมาคมการท่องเที่ยวและอีกหลายๆ สมาคมในจังหวัดภูเก็ตได้มีการผนึกกำลังในการร่วมกันโปรโมทตัวจังหวัดเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต”

ดร.เฉลิมพล ผาสุข นายกเทศมนตรีเมืองลาดสวาย กล่าวว่า “ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจังหวัดภูเก็ตและเร่งรัดผลิตบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและบริการ การพัฒนาทักษะ ให้ตรงความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องผสมผสานแนวปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน เชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตในทุกภาคการผลิตและทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชุมชน ระดับวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างฐานการผลิตอย่างยั่งยืนและเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ”

ผศ.ดร.วิทยา ชินบุตร อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงกล่าวว่า “จังหวัดภูเก็ตควรมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในพื้นที่ จังหวัดภูเก็ตมีการร่วมมือกับภาคีสมาชิกต่าง ๆ เพื่อสร้างภูเก็ตเป็นจังหวัดที่น่าอยู่ เช่น การคัดแยกขยะ อิเล็กทรอนิกส์ การรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติก การปลูกต้นไม้-ป่าชายเลน เป็นต้น ซึ่งเน้นด้านการรักษา

สิ่งแวดล้อมเป็นหลัก เนื่องจากภูเก็ตมีจุดขายคือแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติจึงต้องรณรงค์ร่วมกันรักษาจุดขายเหล่านี้เอาไว้”

ดร.ดอกกรั ดาเวียงนักวิชาการอิสระ กล่าวว่า “ควรสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ภาคเอกชน/อาสาสมัคร/ชุมชนและภาคประชาชนในการป้องกันสาธารณภัย โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเป็นเครือข่ายการบริหารจัดการสาธารณภัยในทุกขั้นตอน และสนับสนุนกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง/ภาคเอกชนผู้ประกอบการ/ประชาชน มีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว”

2. การวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่ม

ดร.ประเจียด อักษรธรรมกุล หัวหน้าสำนักงานจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “รูปแบบที่เหมาะสมของการบริหารจังหวัดภูเก็ตเพื่อการพัฒนา ต้องปรับโครงสร้าง ยกเลิกการบริหารแบบตามสถานการณ์ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มาเป็นการวางแผนระยะยาวแทน”

นายเรวัตร อาธิรอบ กล่าวว่า “รูปแบบที่เหมาะสมของจังหวัดภูเก็ต ถึงเวลาแล้วที่ผู้ว่า จะต้องมาจากการเลือกตั้ง และส่วนองค์การบริหารส่วนจังหวัดควรยุบ และควรจัดสรรเงินลงไปให้แต่ละอบต. แต่ละเทศบาล โดยระบบดังกล่าวจะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติเมื่อผู้ว่ามาจากการเลือกตั้ง”

นายสรนันท์ เสน่ห์ รองประธานคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “อยากให้ปกครองตนเอง เป็นเมืองเศรษฐกิจพิเศษ ขาดแต่เพียงความจริงใจของภาครัฐบาล ทำไม่ต้องไปแม่สอดก่อน หนองบัวลำภูก่อน ทำไม่ไปสงขลา ก่อน ทำไม่ไปเชียงใหม่ก่อนภูเก็ต เมืองที่มีความพร้อมก่อน รัฐบาลควรมีความจริงใจต่อการกระจายอำนาจต่อท้องถิ่น”

นายสำเริง โภชนาธาร ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลปาดองกล่าวว่า “การปกครองของภูเก็ตขอเสนอเป็น 4 รูปแบบดังนี้ว่า 1) แบบ mix model ในปัจจุบันการปกครองส่วนภูมิภาคบวกท้องถิ่นที่ผู้ว่ามาจากการแต่งตั้ง เพียงต้องปรับปรุงกฎหมายให้อำนาจหน้าที่มากขึ้นเพราะแบบนี้เองที่ทำให้อยู่รอดมาถึงปัจจุบันนี้ รูปแบบที่ 2) เป็นแบบ เพียว (pure) เป็นพิเศษเป็นการปกครองรูปแบบพิเศษที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดมาจากการเลือกตั้ง หรือแต่งตั้ง หรือเชิญคนนอกเข้ามา จ้างมืออาชีพเข้ามาบริหาร การเลือกตั้งไม่ใช่เหตุแห่งความสำเร็จเสมอไป การจ้างคนมาบริหารภายใต้สภาหรือผู้แทน 3) รูปแบบนี้ควรจะเป็นแบบเผด็จการ การเจริญก้าวหน้าปกครองแบบสังคมนิยมเป็นเผด็จการ มาเลเซียก็ได้เป็นประชาธิปไตยล้วนๆ หากแต่ผสมผสานกับเผด็จการ ลักษณะเป็นคอมมิวนิสต์เลย ประเทศที่พัฒนาทั้งหลายรอบๆ ประเทศไทยล้วนแต่รัฐมีอำนาจจริงๆ ส่วนของเราไม่มีอำนาจจริงๆ รัฐถูกครอบงำโดยประชาชนมากเกินไป ซึ่งระบบนี้น่าจะเหมาะสมกับคนไทยมากที่สุด คนไทยได้อิสระจนเกินไป 4) รูปแบบการปกครองแบบเศรษฐกิจพิเศษ ให้กำหนดภูเก็ตเป็นพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ เงื่อนไขอื่นๆก็จะตามมา เช่น กฎหมาย การลงทุน การศึกษา หรืออาจเป็นเขตปกครองพิเศษภูเก็ต เหมือนเขตปกครองพิเศษแบบมาเก๊าหรือแบบเขตปกครองพิเศษแบบฮ่องกง ซึ่งทั้งหมดหากเรานำมารวม (mix) กับแบบเดิมและมีการแก้ไขให้เหมาะสม ต้องขอบคุณการบริหารที่ผ่านมาเพราะเป็นอย่างนั้นภูเก็ตเลยเป็นอย่างนี้ และที่สำคัญต้องให้ความสำคัญกับคนพื้นถิ่น ต้องยึดคนพื้นถิ่นเพราะเขาต้องอยู่อาศัยที่นี่ไปตลอดชีวิต”

พ.ต.อ.ศักดิ์ชัย ลิ้มเจริญ รองผู้บังคับการจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “รูปแบบที่เหมาะสมกับภูเก็ตและประเทศไทยเห็นว่าควรใช้ระบบเผด็จการ เพื่อไม่ให้องค์กรอิสระ NGO มีมากมายต่อต้าน

การทำงาน เช่น ก่อสร้างเพื่อพัฒนาได้ก็จะถูกต่อต้านไปหมด การบริหารมี 2 อย่างคืออนุรักษ์ กับ พัฒนานี้เรียกว่าการปกครองแบบโซนนิ่งควรมีการจัดโซนนิ่งตรงไหนควรพัฒนาควรพัฒนา ตรงไหนควรอนุรักษ์ก็ควรอนุรักษ์ไป “การปกครองควรเป็นแบบผสมผสานตามสถานการณ์” หรือเป็นรูปแบบปกครองพิเศษ มีอำนาจในการตัดสินใจ มีอำนาจในการใช้งบประมาณเองได้ ”

นายพัฒน์พงษ์ เหนือคลอง ปลัดอำเภอเกาะกูด กล่าวว่า “เราควรปรับปรุงโดยใช้รูปแบบใหม่ การบริหารตนเอง สามารถบริหารงบประมาณเอง เพราะที่ผ่านมาไม่มีงบประมาณทำให้เดินต่อไม่ได้ ติดขัดในเรื่องงบประมาณและบุคลากร ในบางครั้งการนำระบบเผด็จการมาใช้ก็น่าจะทำให้ปัญหาคเล็ดลอดด้วยดี เช่น การนำระบบเผด็จการมาใช้กับการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมาปัญหานี้มีแต่ขยายตัวขึ้นไม่มีลดลง หากนำหลักการนี้มาใช้บังคับแบบไม่ลดโทษเชื่อว่าปัญหานี้จะหมดไป สร้างความราบจำให้ผู้กระทำความผิด อย่างการพัฒนากฎหมายการตีความ นักวิชาการตีความหมายได้หลายอย่าง ตีความเข้าข้างตนเอง ซึ่งจริงๆ เจตนารมณ์ของกฎหมายดีอยู่แล้วแต่การตีความต่างหากที่สร้างปัญหา และควรเสริมตัวบุคลากรให้มากกว่าปัจจุบันซึ่งมีน้อย การพัฒนาที่ยั่งยืนก็หน้าสนใจ ส่วนการปกครองแบบเขตพิเศษควรเริ่มต้นที่การสร้างฐานที่ดีเพื่อให้เกิดการพัฒนาอยู่ในระดับสากล”

ดต.ดร.เชิงฐิติพร เดชครุฑธานนท์ ผู้บังคับหมู่งานป้องกันและปราบปราม กล่าวว่า “ในส่วนการพัฒนากฎหมาย เราใช้กฎหมายจากส่วนกลาง เราควรที่จะสร้างกฎหมายของภูเก็ตรขึ้นมาเองก็น่าควรพิจารณา หรือการสร้างหน่วยงานของรัฐมาช่วยตรวจสอบ จังหวัดภูเก็ตก็มีหน่วยงานมากมาย เพียงแต่ขาดการบูรณาการทำงานร่วมกัน ทุกวันนี้ความเสียหายที่เกิดขึ้น เช่น ถนน หนทาง เรายังเกี่ยวผู้รับผิดชอบอยู่เลยว่าเป็นเขตรับผิดชอบของใคร เห็นด้วยกับการบริหารแบบปกครองตนเอง ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการเก็บภาษี มาบริหารพัฒนาในจังหวัดภูเก็ต หากภูเก็ตสามารถบริหารตนเองได้ การเก็บภาษีของเราเก็บได้เข้าสู่ส่วนกลางแทนที่เราจะนำภาษีตรงนั้นมาพัฒนาภูเก็ตเป็นอะไรที่เหลื่อมล้ำกันอยู่ ส่วนการมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการบริหารในยุคนี้ การบริหารการพัฒนาส่วนใหญ่จะมีการรับฟังความคิดเห็นประชาชน ส่วนการพัฒนาระบบขนส่ง รถไฟ ควรจะมีมาตั้งนานแล้วแต่ติดขัด ระหว่างระบบส่วนกลางส่วนท้องถิ่น ในการบริหารภาษีเองนั้นเป็นสิ่งที่ดี หรือการสร้าง ความเข้าใจร่วมกัน ผู้บริหารที่ดีในยุคปัจจุบันที่ทำได้ท้องถิ่นอย่างแท้จริง ค่อนข้างยากส่วนใหญ่ทำเพื่อตนเอง”

ดร.ปรีชาวุฒิ กีสัน ผู้บริหาร CEO บริษัท พิโซน่าและประธานสภาพลเมืองจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า “รูปแบบในการบริหารพัฒนาจังหวัดภูเก็ตจะต้องเป็นรูปแบบที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนชาวภูเก็ตเป็นหลัก รูปแบบนั้นมีความหลากหลาย และความฝัน จากแนวความคิดของโมเดลป่าตองเป็นการไปตัดตอนส่วนภูมิภาคโดยมีเจ้าหน้าที่ส่วนกลางกำกับอยู่ คนที่ทำหน้าที่บริหารจะต้องยึดโยงอำนาจของประชาชน ควรศึกษาหลายๆ รูปแบบ แนวคิดแต่ละที่ เช่น ฮองกง อเมริกา ล้วนมีประวัติศาสตร์ไม่เหมือนกัน สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอย่าฝันมากเกินไป ในบางครั้งสิ่งที่เราอยากทำให้ภูเก็ตรนั้นมีมากแต่ในความเป็นจริงนั้นทำไม่ได้ เพราะเรามีรากฐานแตกต่างกัน เอามาเปรียบเทียบได้แต่ควรมีลักษณะเป็นไทย เป็นตัวเรา อยู่บนพื้นฐานความจริงความเป็นไปได้ บ้านเราจะต้องมองความจริงตรงนี้ให้มากขึ้น เราใช้ทรัพยากรภูเก็ตอย่างแรง สิ่งแวดล้อมเราควรเข้ม ยังไม่เป็น one stop service มีช่องว่างการทุจริตมาก ไม่ควรมองแค่ว่าจะบริหารอย่างไร แต่ควรมองในเรื่องความยุติธรรม

ความเป็นธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ควรออกมาในลักษณะพอดีระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำให้การทำงานนั้นดีขึ้น ”

ดร.จรรย์ สปีสเตอร์ รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกลมา กล่าวว่า “จังหวัดภูเก็ตจะต้องยึดเสียงของประชาชนส่วนใหญ่ ชาวภูเก็ตมีหลายจำพวก มีทั้งประชาชนภายในจังหวัดเองมีทั้งต่างจังหวัด มีทั้งนักท่องเที่ยว มีต่างชาติด้วย ฉะนั้นความหลากหลาย จะมา Mix กันทำอย่างไรให้เกิดการรวมตัว โชนึงก็มีความจำเป็น นักท่องเที่ยวมาเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการมา entertain ความหลากหลายตรงนี้ถ้าภูเก็ตสามารถบริหารตรงนี้ได้ โดยจัดเป็นโซนๆ จะเพิ่มรายได้ให้ภูเก็ตเป็นอย่างมาก เพราะพวกนักท่องเที่ยวมีทางเลือก ส่วนในเรื่องความปลอดภัย เห็นด้วย และจังหวัดภูเก็ตควรเป็นเขตปกครองพิเศษ ดีเพราะว่าอำนาจการตัดสินใจต่างๆรองรับจากส่วนกลางไม่ทัน ปัญหาอาชญากรรมไปไกลแล้วแต่เจ้าหน้าที่ยังตามไม่ทัน โดยใช้ภูเก็ตเป็นสถานที่กระทำความผิด การตรวจตรา การคัดกรอง การตรวจสอบต้องทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นทางอากาศ ทางบก ทางน้ำ สามารถเช็คได้หมด ตรวจสอบได้ ปัจจุบันเรามีเจ้าหน้าที่น้อยมาก เรามีหลักเกณฑ์ที่ดีแต่ไม่ได้รับความร่วมมือ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการก็ไม่ให้ความร่วมมือด้วย การปฏิบัติน้อยมาก ส่วนพฤติกรรมชาวต่างชาติ ต้องขึ้นอยู่กับฐานข้อมูลที่ต้องเชื่อมต่อกับประเทศต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ”

ดร.ญาณกร ไข่ประยูร ศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาเพื่อการพัฒนาแห่งสถาบันรัชต์ภาคย์ กล่าวว่า “หัวใจสำคัญของการพัฒนาเมืองคือการวางผังเมือง เมืองใหญ่ๆ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา มีการออกแบบและวางผังเมืองกันยาวๆถึง 150 ปีล่วงหน้า การต่อเติมเปลี่ยนแปลงมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน ตึกทุกตึก บ้านทุกหลังมีอายุการใช้งาน การวางผังเมืองอนาคตได้ผ่านการประชาคมภาคพลเมืองเรียบร้อยแล้ว นายกเทศมนตรีหรือผู้บริหารมีหน้าที่เพียงเดินตามกรอบนี้เท่านั้น สิ่งที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้นอกจากผังเมือง นั่นก็คือการบังคับใช้กฎหมายเรามีกฎหมายดีอยู่แล้วขาดแต่เพียงการนำไปใช้และการบังคับใช้อย่างจริงจัง และไม่เข้มข้น”

ดร.ศิริชัย เพชรรักษ์ ที่ปรึกษาฯ ภูเก็ต กล่าวว่า “รูปแบบของภูเก็ตแบบปกครองตนเองหรือจังหวัดจัดการตนเองส่วนการปกครองแบบเผด็จการคงไม่เห็นด้วย เพราะเราเป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย ในรูปแบบจังหวัดจัดการตนเองนี้น่าสนใจ รูปแบบนี้ดีแน่นอนเงินภาษีที่จัดเก็บได้ 70 เปอร์เซ็นต์อยู่ที่เรา อีก 30 เปอร์เซ็นต์ส่งเข้าสู่ส่วนกลาง สามารถออกกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับซึ่งตรงกับงานวิจัยเรื่องนี้เลย ซึ่งบริบทแต่ละที่แตกต่างกัน มี Area ต่างกันคนต่างกัน จึงไม่เหมือนกัน โมเดลบางโมเดลอาจใช้ไม่ได้ในอีกพื้นที่หนึ่งประเทศแต่ละที่แตกต่างกัน”

ดร.วรารณ ทรัพย์รวงทอง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี กล่าวว่า “บริบทของภูเก็ตไม่เหมือนที่อื่นโดยเฉพาะการท่องเที่ยว ปัญหาเยอะเพราะนักท่องเที่ยวมาก และมาสร้างปัญหา โดยเฉพาะแรงงานต่างชาติ เห็นด้วยกับโมเดลทั้งหมดเลย และเห็นด้วยในการเพิ่มในส่วนความมั่นคง ความปลอดภัย ไปที่ไหนมีสิ่งต่างๆเหล่านี้ก็อยากไปเที่ยว สิ่งที่เราควรทำคือการพัฒนาทรัพยากรที่เรามีอยู่ให้อยู่ยั่งยืนต่อไป สู่มืองท่องเที่ยวอันดับที่ 1 ได้ โดยเฉพาะผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์มีความสามารถ และควรพัฒนาฐานจะต้องมีความมั่นคง”

3. สรุปจากการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อยได้รูปแบบที่เหมาะสมของการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนาได้ดังนี้

ในประเด็นรูปแบบที่เหมาะสมของการบริหารจังหวัดภูเก็ตเพื่อการพัฒนาจากการสนทนากลุ่มย่อยสามารถสรุปได้ดังนี้

1) การปกครองรูปแบบพิเศษที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดมาจากการเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง ซึ่งอาจจะเชิญคนนอกเข้ามาซึ่งเป็นมืออาชีพเข้ามาบริหาร การเลือกตั้งไม่ใช่เหตุแห่งความสำเร็จเสมอไป การจ้างคนมาบริหารภายใต้สภา ซึ่งเป็นผู้แทนทำหน้าที่ในการบริหาร

2) รูปแบบที่เหมาะสมของการบริหารจังหวัดภูเก็ตเพื่อการพัฒนา ต้องปรับโครงสร้าง ยกเลิกการบริหารแบบตามสถานการณ์ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มาเป็นการวางแผนแบบระยะยาวแทน

3) รูปแบบที่เหมาะสมของจังหวัดภูเก็ต ผู้ว่าราชการจังหวัดควรจะต้องมาจากการเลือกตั้ง และส่วนองค์การบริหารส่วนจังหวัดควรจะยุบ และควรจัดสรรการถ่ายโอนอำนาจลงไปให้แต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละเทศบาล โดยระบบดังกล่าวจะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดมาจากการเลือกตั้ง

4) จังหวัดภูเก็ตควรปกครองตนเอง เพราะเป็นเมืองเศรษฐกิจพิเศษ ภาครัฐบาลต้องให้ความสำคัญมากกว่านี้ เพราะจังหวัดภูเก็ตมีความพร้อมในหลายๆด้านอยู่แล้ว

5) จังหวัดภูเก็ตควรเป็นรูปแบบการปกครองแบบเศรษฐกิจพิเศษ ให้กำหนดภูเก็ตเป็นพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ เงื่อนไขอื่นๆก็จะตามมา เช่น กฎหมาย การลงทุน การศึกษา หรืออาจเป็นเขตปกครองพิเศษ ซึ่งทั้งหมดหากเรานำมาผสมผสานกับแบบเดิมและมีการแก้ไขให้เหมาะสม และที่สำคัญต้องให้ความสำคัญกับคนพื้นถิ่น ต้องยึดคนพื้นถิ่นเพราะเขาต้องอยู่อาศัยที่นี่ไปตลอดชีวิต

6) รูปแบบที่เหมาะสมกับภูเก็ตและประเทศไทยเห็นว่าควรใช้ระบบเผด็จการ เพื่อไม่ให้องค์การอิสระ NGO มีมากมายต่อต้านการทำงาน การบริหารแบบอนุรักษ์ กับแบบพัฒนา การปกครองควรเป็นแบบผสมผสานตามสถานการณ์ หรือเป็นรูปแบบปกครองพิเศษ มีอำนาจในการตัดสินใจ มีอำนาจในการใช้งบประมาณเองได้

7) เราควรปรับปรุงโดยใช้รูปแบบใหม่การบริหารตนเอง สามารถบริหารงบประมาณเองหรืออาจจะนำระบบเผด็จการมาใช้กับการไขปัญหาเสพติด และควรเสริมตัวบุคคลากรให้มากกว่าปัจจุบันซึ่งมีน้อย การพัฒนาที่ยั่งยืนก็หน้าสนใจ ส่วนการปกครองแบบเขตพิเศษควรเริ่มต้นที่การสร้างฐานที่ดีเพื่อให้เกิดการพัฒนาอยู่ในระดับสากล

8) เราควรพัฒนากฎหมาย เราควรสร้างกฎหมายของภูเก็ตขึ้นมาเอง หรือการสร้างหน่วยงานของรัฐมาช่วยตรวจสอบ มีการบูรณาการทำงานร่วมกัน การบริหารแบบปกครองตนเองซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการเก็บภาษี มาบริหารพัฒนาในจังหวัดภูเก็ต ให้ความสำคัญการมีส่วนร่วม หรือการสร้างความสำเร็จร่วมกัน ซึ่งจะต้องมีผู้บริหารที่ดี

9) รูปแบบในการบริหารพัฒนาจังหวัดภูเก็ตจะต้องเป็นรูปแบบที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนชาวภูเก็ตเป็นหลัก รูปแบบนั้นมีความหลากหลาย อยู่บนพื้นฐานความจริงความเป็นไปได้ เราควรเป็น one stop service ให้ความเป็นธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ควรออกมาในลักษณะพอดีระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำให้การทำงานนั้นดีขึ้น

10) จังหวัดภูเก็ตจะต้องยึดเสียงของประชาชนส่วนใหญ่ ในความหลากหลาย จะต้องนำมาผสมผสาน ควรให้ความสำคัญของนักท่องเที่ยวด้วย และจังหวัดภูเก็ตควรเป็นเขตปกครองพิเศษ การตรวจตราการคัดกรอง การตรวจสอบต้องทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นทางอากาศ ทางบก ทางน้ำ สามารถเช็คได้หมด ตรวจสอบได้ ฐานข้อมูลที่ต้องเชื่อมต่อกับประเทศต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

11) การพัฒนาเมืองคือการวางผังเมืองระยะยาวล่วงหน้าถึง 150 ปี โดยผ่านการประชาคมภาคพลเมือง นายกเทศมนตรีหรือผู้บริหารมีหน้าที่เพียงเดินตามกรอบนี้เท่านั้น และการบังคับใช้กฎหมายเรามีกฎหมายดีอยู่แล้วขาดแต่เพียงการนำไปใช้และมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง และเข้มข้น

12) รูปแบบของจังหวัดภูเก็ตควรเป็นแบบปกครองตนเอง หรือ จังหวัดจัดการตนเองส่วนการปกครองรูปแบบนี้ดีแน่นอนเงินภาษีที่จัดเก็บได้ 70 เปอร์เซ็นต์อยู่ที่เรา อีก 30 เปอร์เซ็นต์ส่งเข้าสู่ส่วนกลาง สามารถออกกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ได้อิสระ

13) จังหวัดภูเก็ตต้องมีความมั่นคง ความปลอดภัย และควรพัฒนาทรัพยากรที่เรามีอยู่ให้ยั่งยืนต่อไป สู่มืองท่องเที่ยวอันดับที่ 1 ของประเทศไทยและขึ้นสู่มืองท่องเที่ยวในระดับโลก ซึ่งผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ มีความสามารถ และควรพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานจะต้องมีความมั่นคง

จังหวัดภูเก็ตมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงในการกำหนดรูปแบบในการบริหารจังหวัดภูเก็ตเพื่อการพัฒนาอันมีอยู่ด้วยกันห้าประการ นั่นก็คือ

ประการแรกด้านลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกับจังหวัดอื่นๆ โดยสิ้นเชิง เพราะจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บนเกาะล้อมรอบด้วยทะเลความแตกต่างดังกล่าวนี้จึงสำคัญเป็นอย่างมากที่จะดำเนินนโยบาย กำหนด ผังเมือง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจะต้องดำเนินการอย่างเข้มงวดเพราะมนต์เสน่ห์ของภูเก็ตคือธรรมชาติและชายหาด กฎหมายเฉพาะที่จะถูกนำมาใช้หรือกำหนดต้องเหมาะสม ในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินต้องใช้การควบคุมที่แตกต่างกัน ที่มีความเฉพาะและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะภูเก็ต

ประการที่สองด้านความหลากหลายของประชากร จังหวัดภูเก็ตประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ประกอบไปด้วย คนพื้นเมืองที่อาศัยและทำมาหากินมาหลายชั่วอายุคน มีประวัติศาสตร์ในการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม อย่างเช่น กลุ่มคนจีนเชื้อสายโปรตุเกส “ซิโนโปรตุกีส” หรือ กลุ่มคนนับถือศาสนาอิสลามที่เป็นเจ้าของที่ดินในจังหวัดภูเก็ตมากพอสมควรแต่ปัจจุบันได้มีการทยอยขายเพราะความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ อีกทั้งประชากรที่เป็นประชากรแฝงที่มาแวะเวียนจังหวัดภูเก็ตปีละมากกว่า 11 ล้านคน การจัดการในการพัฒนาจังหวัดภูเก็ตจึงต้องคำนึงในความหลากหลายของประชากร จากตัวเลขของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นชาวต่างประเทศเสียส่วนใหญ่ ความเข้าใจในความต้องการของนักท่องเที่ยว มาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่จะมากำหนดต้องเหมาะสม รวมถึงการเยียวยา การป้องกันปัญหา อาชญากรรม การก่อการร้าย ต้องแตกต่างและเข้มข้น เพราะจังหวัดภูเก็ตมีชาวต่างชาติแฝงตัวเข้ามามาตรการความปลอดภัย การควบคุม การคัดกรองจึงมีความจำเป็น

ประการที่สามด้านเศรษฐกิจ จังหวัดภูเก็ตมีเศรษฐกิจหลักคือการท่องเที่ยวในการทำรายได้เข้าจังหวัดและประเทศปีละมหาศาลถ้าเทียบกับจังหวัดอื่นๆ การบริหารจังหวัดภูเก็ตเพื่อการพัฒนาจึงต้องให้ความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจให้มากยิ่งขึ้นหากมีการจัดระเบียบทางด้านการท่องเที่ยวที่ไม่สามารถบริการนักท่องเที่ยวได้อย่างสมบูรณ์นั้นย่อมเป็นอุปสรรคต่อนักท่องเที่ยวแน่นอนก็ย่อมหมายถึงเศรษฐกิจก็ต้องกระทบไปด้วย

ประการที่สี่ หากนำบทเรียนและความสำเร็จจากประเทศหรือเมืองที่ประสบความสำเร็จจากต่างประเทศมาพิจารณาจะเห็นได้ว่ากฎเก็ตต้องการปรับตัวในหลายๆด้านโดยเฉพาะเขตปกครองพิเศษ จังหวัดจัดการตนเอง เขตเศรษฐกิจพิเศษ เพราะการบริหารที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ต้องเข้าใจความต้องการและความเหมาะสมทางด้านความหลากหลายของประชากรและเศรษฐกิจในจังหวัดกฎเก็ตความเป็นอิสระ ในการบริหาร คน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ กฎหมายและระเบียบต่างๆจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

ประการที่ห้า การบริหารจังหวัดผ่านคณะกรรมการจังหวัดโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าโดยได้รับคำปรึกษาจากคณะชุดดังกล่าวนี้ที่จะต้องมีเอกภาพและสามารถที่จะช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารได้ สามารถสนับสนุน ทางความคิด ทางงบประมาณประสานความร่วมมือในการบูรณาการกับทุกฝ่ายเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หรือพันธกิจของจังหวัด

และเมื่อนำข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ซึ่งข้อมูลทั้งหมดได้นำมาตกผลึกและกลั่นกรองจนได้โมเดลไข่มุกกฎเก็ต แต่ยังไม่เพียงพอและครบถ้วนซึ่งมีอีกหลายๆประเด็นที่ได้รับคำชี้แนะจากการสนทนากลุ่มย่อย (focus group discussion) จนได้โมเดลที่สมบูรณ์ขึ้น

จากการศึกษาในบทต่างๆที่ผ่านมาพบว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย เมื่อทำการวิเคราะห์การบริหารกฎเก็ตในยุคปัจจุบันทำให้ทราบบริบทของปัญหา ตลอดจนสามารถสรุปเป็นรูปแบบการบริหารกฎเก็ตเพื่อการพัฒนา โดยมีการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) และการอภิปรายกลุ่ม (focus group discussion) นั้นพบว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยซึ่งสามารถสรุปเป็นรูปแบบการบริหารกฎเก็ตเพื่อการพัฒนาซึ่งสามารถอธิบายโดยรูปภาพ จากผลสรุปของบริบทปัญหาในจังหวัดกฎเก็ตยุคปัจจุบัน ทางผู้วิจัยสามารถกำหนดเป็นตัวแบบได้ โดยกำหนดจังหวัดกฎเก็ตคือไข่มุก ซึ่งตรงกับสมญานามว่า ”ไข่มุกแห่งอันดามัน” และฐานที่เป็นช่องของปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบันที่เกิดขึ้นในจังหวัดกฎเก็ต โดยใช้อักษรย่อเป็นคำอธิบายในแต่ละความหมายที่มีเนื้อหาครอบคลุมในการบริหารจังหวัดกฎเก็ตเพื่อการพัฒนา ซึ่งนำไปใส่ลงในแต่ละช่องของเปลือกหอยมุกอธิบายดังรูปภาพข้างล่างนี้

ภาพ 16 โมเดลการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนา THE GREAT PEARL

สามารถสรุปออกมาเป็นโมเดล โดยจังหวัดภูเก็ตเปรียบเสมือนไข่มุก ดังที่ได้รับฉายาว่า “ไข่มุกอันดามัน” โดยได้รูปแบบการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนาซึ่งมีชื่อเรียกว่า “THE GREAT PEARL” เดอะเกรทเพิร์ล มีความหมาย “ไข่มุกอันล้ำค่า (ยิ่งใหญ่)” สามารถอธิบายคือ

T แทนคำว่า Team leader หมายถึงผู้บริหารที่ดี ที่ผ่านมาจังหวัดภูเก็ตได้ผู้บริหารที่มาแบบระยะสั้นๆ ทำให้การบริหารไม่ต่อเนื่องอีกทั้งมาจากการแต่งตั้งจากส่วนกลางทำให้ไม่เข้าใจความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผู้บริหารที่ดีควรมีเหมาะสมกับความต้องการของจังหวัดภูเก็ต ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการบริหารจังหวัด กำหนดทิศทาง วางกรอบ วางแผน สั่งการ การใช้งบประมาณ การใช้บุคลากร และต้องทำงานสอดคล้องประสานกัน ทำงานเป็นทีมโดยทุกคนในหน่วยงานมีความสำคัญหมด ต้องร่วมแรงร่วมใจ โดยเฉพาะจังหวัดเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นภาคธุรกิจการท่องเที่ยว บุคคลที่จะทำหน้าที่บริหารจะต้องมีความเข้าใจวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว เข้าใจความต้องการ มีความรู้ในระดับนานาชาติเพื่อให้การบริหารงานนั้นสนองตอบความต้องการของคนในพื้นที่และชาวต่างชาติได้

H แทนคำว่า High up sustainable development หมายถึงแนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืน การบริหารจังหวัดภูเก็ตเพื่อการพัฒนาควรเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืนที่ทำให้สูงขึ้น เหนือกว่าจังหวัดอื่นๆ และเป็นการพัฒนาที่ตรงกับความต้องการตามความจำเป็นในปัจจุบันของประชาชน โดยสามารถรองรับความต้องการ และหรือความจำเป็นที่จะเกิดแก่ชนรุ่นหลังๆ ด้วย ซึ่งคำนึงถึงความ

ยั่งยืนในระยะยาว (long-term sustainability) ที่ผ่านมาจังหวัดภูเก็ตมีแต่แผนระยะ 8 ปี ซึ่งโดยส่วนใหญ่ประเทศไทยก็เป็นเช่นนี้อยู่แล้ว หากนำบทเรียนและประสบการณ์จากประเทศที่พัฒนาแล้วจะเห็นได้ว่าการวางกรอบในการพัฒนาในระยะยาวถึง 50-100 ปีซึ่งยาวมากและได้ผ่านกระบวนการประชุมในระดับท้องถิ่นเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ตึกทุกตึก อาคารทุกอาคารล้วนมีอายุการใช้งาน ต้องมีการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยเฉพาะในการพัฒนาควรมีการคำนึงถึงอนาคตลูกหลาน การอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติต้องใช้คุณค่ามากที่สุด

E แทนคำว่า Enable to build understanding for the provincial department quality หมายถึง การสร้างความเข้าใจร่วมกับคณะกรรมการจังหวัดจัดร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ที่ผ่านมาจังหวัดภูเก็ตยังไม่มีหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลงานสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมชุมชนเมืองภูเก็ต โดยเฉพาะและสามารถจัดทำผังเฉพาะ (specific plan) โดยให้แยกอิสระจากหน่วยงานที่ดูแลทางด้านผังเมือง ซึ่งสามารถศึกษาและวางแผนในการพัฒนาจังหวัดภูเก็ตโดยเฉพาะ นอกจากนี้การจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าวอาจทำหน้าที่เป็นเสมือนพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษาโดยผู้ดำรงตำแหน่งอาจจะมาจากผู้มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการชุมชนเมือง ผู้อาวุโสที่เคยทำหน้าที่การบริหารมาก่อน ประชาชนชาวบ้าน หรือผู้อื่นที่มีคุณสมบัติดังกล่าวใกล้เคียง เช่น ผู้เคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ ถ้าหากเห็นว่าการบริหารงานของผู้บริหาร การทำหน้าที่องค์กรต่างๆเป็นไปโดยไม่โปร่งใส ยุติธรรม ก็สามารถทักท้วงได้

G แทนคำว่า Good governance หมายถึงนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหาร เป็นวิธีการที่ดีในการให้อำนาจเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กร ในทุกภาคส่วนหากมีการนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาใช้ในการบริหารโดยยึดหลัก ความคุ้มค่า ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ หลักนิติธรรม คุณธรรม สำนึกรับผิดชอบ มีส่วนร่วม มาใช้ในการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนา หากทุกหน่วยงานทุกองค์กร ผู้บริหารทุกภาคส่วนได้นำหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดีมาใช้อย่างทำให้การบริหารงานนั้นเกิดความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล

R แทนคำว่า Regulation by laws หมายถึง ให้มีการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องจังหวัดภูเก็ตจะต้องมีการออกแบบสภาพแวดล้อมชุมชนเมืองโดยตรง โดยการปรับปรุงกฎหมายและจัดทำข้อกำหนดและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการควบคุมสภาพแวดล้อม และการพัฒนาเมืองเพื่อนำไปสู่การบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนา กฎหมายเปรียบเสมือนเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงานและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ นอกจากกฎหมายที่ดีแล้วจะต้องมีการกวดขัน หรือการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นไปตามเจตนารมณ์เพื่อประโยชน์ในการบริหาร และไม่เป็นอุปสรรคต่อการบริหาร จังหวัดภูเก็ตควรมีกฎหมายพิเศษเฉพาะสำหรับจังหวัดภูเก็ตเพราะมีความหลากหลายทางกลุ่มบุคคลที่แวะมาเที่ยวซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ จำเป็นต้องมีกฎหมายเฉพาะเพื่อความรวดเร็ว และการให้บริการต่อนักท่องเที่ยวอาจจะออกเป็นคล้ายเทศบัญญัติเฉพาะพื้นที่ในการปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยว

E แทนคำว่า Efficiency administration by oneself หมายถึง การบริหารตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจังหวัดภูเก็ตเพื่อการพัฒนาจากโครงสร้างแล้วควรเริ่มตั้งแต่ในระดับประเทศในเรื่องโครงสร้าง กฎหมายที่เกี่ยวข้องท้องถิ่น งบประมาณ ประชาชนต้องมีความพร้อมด้วยการบริหารจังหวัดภูเก็ตแบบปกครองตนเองที่หวังกันก็คือเรื่องของความไม่พร้อม ภูเก็ตจะปกครองตนเอง

ได้จะต้องดำเนินการหลายๆ อย่างควบคู่กันไปด้วย ที่ผ่านมาการบริหารภูเก็ตรับนโยบายจากส่วนกลาง ภาครัฐบาล ทำให้ในบางครั้งนโยบายที่ลงมาดังกล่าวไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ เพราะอันเนื่องมาจากความแตกต่างในภูมิประเทศ ประชาชนที่เข้ามาใช้และพักอาศัยในจังหวัดภูเก็ตที่ส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ การบริหารตนเองจึงเป็นคำตอบสุดท้ายที่ดีที่สุด

A แทนคำว่า Assurance security หมายถึงหลักประกันและความปลอดภัย เป็นการสร้างความเชื่อถือให้กับประชาชนภายในจังหวัดภูเก็ต ในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อันเนื่องมาจากมีกำลังเจ้าหน้าที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ เรื่องนี้ถือว่าเป็นความสำคัญในระดับโลกที่เป็นหน้าตาของประเทศไทยผู้มาสัมผัสจังหวัดภูเก็ตโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจะมีความเชื่อมั่นและดึงดูดทำให้พวกเขาเหล่านั้นอยากกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตอีก ซึ่งการวางแผนต้องเริ่มต้นตั้งแต่การปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย การเพิ่มบุคลากร การอบรมเพิ่มศักยภาพบุคลากร การนำเทคโนโลยีมาใช้ การสร้างสำนึกร่วมกัน ความร่วมมือในระดับพื้นที่ในการร่วมกันเฝ้าระวัง เตือนภัย หรือช่วยกันระงับเหตุ

T แทนคำว่า Tax administration หมายถึง การส่งเสริมจัดเก็บภาษีเพื่อเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้แก่ประชาชน ซึ่งเป็นการกระจายความมั่งคั่งของกลุ่มคนร่ำรวยมาสู่คนยากจน ซึ่งนับว่าเป็นการลดช่องว่างระหว่างกลุ่มคนทั้ง 2 กลุ่มให้น้อยลงเพราะตามหลักการจัดเก็บภาษีนั่น คนร่ำรวยย่อมต้องรับภาระ ภาษีมาก ส่วนคนยากจนเสียภาษีน้อยหรืออาจไม่ต้องเสียเลย นับว่าเป็นการดึงเอารายได้จากคนร่ำรวยมาสู่คนยากจนทางอ้อมวิธีหนึ่งจังหวัดภูเก็ตสามารถจัดเก็บรายได้ให้ส่วนกลางได้มากเป็นการเฉลี่ยรายได้ไปสู่ประชาชนที่มีรายได้น้อยทั้งประเทศและเป็นหลักการอันสำคัญในการส่งเสริมและสนองต่อนโยบายของรัฐบาล เพื่อนำเงินใช้ในโครงการใหญ่ (mega project) ซึ่งต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก

P แทนคำว่า Participation and collaboration หมายถึงการร่วมมือแบบมีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับท้องถิ่นจนถึงในระดับประเทศ ซึ่งทุกฝ่ายมีความร่วมมือกันตั้งแต่ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมวางแผนและช่วยกันแก้ปัญหา หากคนในจังหวัดภูเก็ตหากมีเอกภาพในเรื่องดังกล่าวนี้จะทำให้การพัฒนาเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยทุกภาคส่วนต้องร่วมกันทำเพราะถือเป็นหน้าที่ของคนในท้องถิ่น ที่ทุกคนต้องร่วมกัน

E แทนคำว่า Effective transportation system หมายถึงการพัฒนาระบบคมนาคมเมืองใหญ่ในโลกนี้สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการคมนาคม จังหวัดภูเก็ตเองก็เช่นกันต้องมีการปรับและบริหารระบบการคมนาคมขนาดใหญ่ ต้องทำให้ทันสมัย เชื่อมต่อสถานสำคัญ รองรับการเดินทางของนักท่องเที่ยว การประกอบธุรกิจ เพื่อให้เหมาะเมืองท่องเที่ยวระดับโลก จังหวัดภูเก็ตที่ผ่านมาละเลยและพัฒนาในส่วนต่างๆ เหล่านี้ช้ามากและทำให้นักท่องเที่ยวที่แวะเข้ามาใช้บริการต้องเสียค่าใช้จ่ายมากในส่วนการเดินทางไปท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ เพราะระบบขนส่งสาธารณะไม่สามารถให้บริการได้ทั่วถึง และเชื่อมโยงซึ่งเป็นสิ่งเร่งด่วนที่ควรเร่งดำเนินการจะทำให้การหมุนเวียนของเศรษฐกิจดีขึ้น เพราะนักท่องเที่ยวจะได้รับความสะดวกสบายมากขึ้น การแวะมาท่องเที่ยวก็จะมากขึ้นไปด้วย

A แทนคำว่า Audit government sector หมายถึงการตรวจสอบภายในของรัฐ เป็นการป้องกันก่อนจะมีปัญหาซึ่งทุกภาคส่วนต้องมาร่วมช่วยกันตรวจสอบ เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่การใช้งบประมาณ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความสมดุลกัน

การนำแนวคิดดังกล่าวนี้มาใช้ อาจจะมีข้อจำกัดหรือข้อขัดแย้งกับหน่วยงานหลักๆที่ทำหน้าที่ดังกล่าว เช่น สำนักงานตรวจสอบงบประมาณแผ่นดิน (สตง.) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการ (ปปช.) ศูนย์ดำรงธรรม หน่วยงานต่างๆเหล่านี้มีการตรวจสอบดำเนินการค่อนข้างซ้ำและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเพราะเจ้าหน้าที่น้อย งบประมาณในการตรวจสอบน้อย ทางออกที่ดีที่สุดควรจะเพิ่มการตรวจสอบภายในขึ้นมาเพื่อความรวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์ เพื่อจะได้ควบคุมและแก้ปัญหาที่ตรงจุดและเป็นระบบ

R แทนคำว่า Results of efficiency administrative หมายถึงผลจากการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ผลลัพธ์เพื่อให้ประชาชนทุกภาคส่วน มีความสุขถ้วนหน้า เป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่ามากที่สุด โดยการบริหารที่มีประสิทธิภาพที่ดีจะต้องประกอบไปด้วย ผู้บริหารที่ดี ระบบที่ดี ทรัพยากรที่ดี กฎหมายที่ดีจึงจะส่งผลให้การบริหารจะเกิดประสิทธิภาพ

L แทนคำว่า Leader changes หมายถึงผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารถูกเปลี่ยนเพื่อพัฒนา จำเป็นต้องส่งเสริมให้มีการขยายบทบาทความรับผิดชอบสู่ภาคพลเมืองเพราะถือว่าเป็นพลเมืองที่ต้องอาศัยในจังหวัดภูเก็ต ย่อมได้รับผลกระทบโดยตรง และควรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาให้กับตน ผู้นำที่ดีต้องกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขไปสู่สิ่งที่ดีกว่า กล้าคิด กล้าตัดสินใจ เป็นคนที่เพื่อส่วนรวม การให้ความสำคัญกับประโยชน์สาธารณะ มีภาวะผู้นำ เข้าใจปัญหาในภูเก็ตอย่างทอ่งแท้ มีความเข้าใจในความหลากหลายของกลุ่มคนและชาติพันธุ์ เพื่อจะได้วางกรอบในการบริหารที่ถูกต้องและตรงกับความต้องการของประชาชนชาวภูเก็ตได้

4. การอธิบายตัวแบบการบริหารถูกเปลี่ยนเพื่อการพัฒนา

จากโมเดล (model the great pearl) ที่มีความหมายว่าไข่มุกอันล้ำค่าเมื่อนำมาปรับใช้กับจังหวัดภูเก็ตในสถานการณ์ปัจจุบันจะมีความเหมาะสมที่สุดในขณะนี้ ซึ่งเกิดจากการตกผลึกจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม มีการจัดระบบความคิดกับทฤษฎีต่างๆทำให้เกิดรูปแบบโดยผู้วิจัยคัดเลือกที่สามารถนำมาปรับใช้ทางการบริหารถูกเปลี่ยนเพื่อการพัฒนาได้ซึ่งสามารถอธิบายโดยละเอียดได้ดังนี้

4.1 ผู้นำที่ดีส่งผลต่อทีมที่เป็นเลิศ (team leader) ในปัจจุบันสถานการณ์โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามกระแสโลกาภิวัตน์การเปลี่ยนแปลง ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อทุกส่วนของสังคมและก่อให้เกิดความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ จังหวัดภูเก็ตเองก็เช่นเดียวกันที่จะต้องมีการบริหารจัดการองค์กรและบทบาทของภาวะผู้นำ ไปสู่มุมมองที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความหลากหลายของกลุ่มชนที่นับวันจะมีความแตกต่างมากขึ้น ซึ่งในส่วนหนึ่งของระบบราชการถือเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายที่สำคัญของภาครัฐ ดังนั้นผู้นำในระบบราชการ จึงจำเป็นต้องมีคุณสมบัติที่มีความกล้าหาญที่จะเปลี่ยนแปลงจังหวัดภูเก็ตโดยยึดหลักเศรษฐกิจการกินดีอยู่ดีของประชาชนในจังหวัดและมีความสอดคล้องและสนับสนุนต่อการขับเคลื่อนนโยบายที่มีผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ และต้องไม่เป็นเครื่องมือของฝ่ายการเมืองโดยไม่คำนึงถึงจังหวัดภูเก็ตโดยรวม

4.2 แนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืน (high up sustainable development) แนวคิดนี้คือการตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่มีผลกระทบในทางลบต่อความต้องการของคนรุ่นต่อไปในอนาคต” เนื่องจากทุกครั้งที่มีการตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน ต้องมีการ

ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลกระทบในทางลบต่ออนาคต การพัฒนาที่ยั่งยืนจึงเป็นแนวคิดในการแก้ปัญหา โดยการพัฒนาอนุรักษ์ธรรมชาติไว้ในลักษณะที่เป็นส่วนรวมหรือมหภาค คือ หากมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการให้กระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในทีใดทีหนึ่ง ก็จะต้องเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมในที่อื่นๆ เป็นการชดเชยเพื่อให้ในแง่มหภาคของคุณภาพสิ่งแวดล้อมคงอยู่ได้ดังเดิมความยั่งยืนนั้นไม่อาจมั่นคงอยู่ได้หากปราศจากนโยบายการพัฒนาที่คำนึงถึงปัจจัยทางสังคมและ ทางวัฒนธรรมเข้ามาพิจารณาด้วยจึงต้องคำนึงถึงหลักการความยุติธรรมระหว่างชนรุ่นปัจจุบันกับชนรุ่นต่อไป (intergenerational equity) และหลักการความยุติธรรมระหว่างชนรุ่นเดียวกัน (intergenerational equity) การพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ นโยบายที่สนองความต้องการของประชาชนในปัจจุบันโดยต้อง “ไม่ทำลายทรัพยากรซึ่งจะเป็นที่ต้องการในอนาคต” หรือการตีความทางสังคม เช่น “สังคมที่ยั่งยืน คือสังคมที่สนองความต้องการของตนได้โดยไม่ทำให้สัตว์จำพวกอื่นและประชาชนรุ่นต่อไปในอนาคต ต้องประนีประนอมยอมลดความต้องการของเขา

4.3 การสร้างความเข้าใจร่วมกันกับคณะกรรมการจังหวัดที่มีคุณภาพ (enable to build understanding for the provincial department quality) การสร้างความเข้าใจร่วมกับคณะกรรมการจังหวัดจัดร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เป็นองค์กรของรัฐประเภทหนึ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษากับผู้บริหาร มีประสิทธิภาพสูง มีวัฒนธรรมองค์กรประยุกต์ใช้เหมือนภาคธุรกิจที่สามารถใช้ประโยชน์ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งอาจดำเนินการได้ในส่วนราชการซึ่งเป็นองค์การแบบราชการ (bureaucratic model) การจัดตั้งคณะกรรมการจังหวัดนั้นมีความมุ่งหมายให้มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและบุคลากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและมีความเป็นเอกภาพร่วมกัน คือ คิดเห็นและวางแผนไปในแนวทางเดียวกัน

4.4 นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหาร (good governance) การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ โดยการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และวัดความคุ้มค่าในแต่ละภารกิจ โดยให้ส่วนราชการยึดหลักความโปร่งใส ความคุ้มค่า และความชัดเจนในการปฏิบัติราชการ

4.5 ให้มีการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง (regulation by laws) การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการปกครองของประเทศ ประเทศ ปกครองเมืองหรือจังหวัดที่มีความเจริญก้าวหน้าย่อมต้องทำการพัฒนากฎหมายให้มีความสอดคล้องกับความเจริญและการพัฒนา การบริหารไม่อาจประสบความสำเร็จได้หากปราศจากการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎหมายจึงเป็นกลไกสำคัญที่มีผลต่อการขับเคลื่อนนโยบาย การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคม สถาบัน ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศ

การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเรื่องของประโยชน์และความต้องการของคนในสังคมเพื่อให้สังคมมีความสงบเรียบร้อย มีการแบ่งปันการใช้ประโยชน์อย่างเสมอภาค เป็นธรรม จึงต้องมีกติกาหรือกฎเกณฑ์ของของสังคมเพื่อเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและพัฒนาเป็นกฎหมาย

สังคมและกฎหมายจึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาคู่กัน ดังที่กล่าวกันว่า “ที่ใดมีสังคมที่นั่นมีกฎหมาย” (ubi societas ibi jus) กฎหมายเป็นมาตรการอย่างหนึ่งในการควบคุมสังคม (social controls) เมื่อสังคมมีการขยายตัวและการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นทำให้รัฐบาลย่อมมีภาระหน้าที่เพิ่มมากขึ้นและเป็นภาระหน้าที่ที่มีความยุ่งยากสลับซับซ้อนไปตามความหนาแน่นและความแออัดในการรวมกันเป็นสังคม

การจัดสรรปันส่วนผลประโยชน์ให้เกิดความเป็นธรรมเสมอภาคและเท่าเทียมต้องใช้ความรู้ความสามารถและเทคนิคในการบัญญัติกฎหมายที่สูงขึ้น ดังนั้นเมื่อสังคมมีการพัฒนาไป กฎหมายก็ต้องมีการพัฒนาไปให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย กฎหมายจึงมีบทบาทต่อสังคม 2 ประการ คือ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม และเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสังคม เนื่องจากกฎหมายต้องบัญญัติให้มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่ากฎหมายมีความสำคัญต่อคนในสังคม เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการจัดระเบียบสังคม กำหนดสิทธิและหน้าที่ของบุคคล การรับรองคุ้มครองชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของคนในสังคม นอกจากนี้กฎหมายยังเป็นตัวกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่หรือสร้างสถาบัน องค์กรต่างๆ ในสังคม ดังนั้นการดำเนินการพัฒนากฎหมายจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมากเพราะมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของบุคคล องค์กร สถาบันในสังคม และมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมและการดำเนินชีวิตของคนในสังคมอีกด้วย

4.6 การบริหารตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ (efficiency administration by oneself)

การบริหารตนเอง ตามหลักการบริหารทั่วไป หมายถึงการทำให้งานต่างๆ ที่ตั้งเป้าหมายไว้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความหมายโดยทั่วไป หมายถึงวิธีการดำเนินการควบคุม ปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อความองงามของชีวิตในด้านต่างๆ วิธีการบริหารตนเองที่ การปรับปรุงรูปแบบการบริหารจังหวัดภูเก็ต เมื่อพิจารณาสภาพการณ์ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในฉบับปัจจุบัน (กำลังอยู่ในขั้นตอนการร่างของรัฐบาลยุค คสช.) เป็นรูปแบบที่มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะทำให้เกิดการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นในเมืองที่มีลักษณะพิเศษตามหลักการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง เป็นรูปแบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมปกครองท้องถิ่นมากขึ้น การปรับปรุงรูปแบบการบริหาร จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้นและเป็นการสอดคล้อง ตามเจตนารมณ์ แห่งรัฐธรรมนูญของประเทศที่ใช้บังคับอยู่ปัจจุบัน ที่ได้มุ่งเน้นให้มีการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นเป็นไปอย่างทั่วถึง การที่จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลก และมีความสำคัญในด้านต่างๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงรูปแบบการบริหารให้สอดคล้องตามรัฐธรรมนูญ เป็นรูปแบบที่ใช้กันอย่างทั่วไพอ่างได้ผล รูปแบบการบริหารใหม่ทั้งสองแนวทางเป็นรูปแบบที่มีการใช้กันโดยทั่วไปในประเทศต่างๆ ที่มีสภาพเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลก จึงน่าเชื่อว่าหากนำรูปแบบใหม่ของการบริหารตนเองอย่างมีประสิทธิภาพมาใช้ จะทำให้การดูแลรับผิดชอบเกิดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับอยู่ได้ ทั้งจะก่อให้เกิดความเจริญเติบโตในทางที่ดีต่อไป และเป็นรูปแบบที่มีความสอดคล้องกับแนวทางการบริหารงานในยุคปัจจุบัน

4.7 หลักประกันและความปลอดภัย (assurance security) ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งและหลักประกันความปลอดภัย ด้วยจำนวนประชากรและนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในทุกปี จังหวัดภูเก็ตจึงต้องมีสถานให้บริการด้านสุขภาพให้เพียงพอต่อความต้องการ ประกอบกับบริเวณเขตเมืองภูเก็ต มีโรงพยาบาลชุมชนศูนย์บริการสาธารณสุขที่มีอยู่ไม่เพียงพอ แม้ว่าจะมีโรงพยาบาลในละแวกใกล้เคียง ซึ่งมีศักยภาพรองรับผู้ป่วยได้ 1,000 เตียง แต่ตั้งอยู่ไกลออกไปยากต่อการเข้าถึง หากเปรียบเทียบปริมาณประชากรที่หน่วยบริการของรัฐต้องรับผิดชอบ ซึ่งอาจมีมากกว่า 500,000 คน นักท่องเที่ยวกว่าปีละ 11 ล้านคน เมืองภูเก็ตจำเป็นต้องมีหน่วยบริการทุติยภูมิ หรือ ตติยภูมิ ที่มีจำนวนเตียงรวมทั้งสิ้นประมาณ 500 เตียง เพื่อให้บริการและลดภาระค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเอกชน เมืองภูเก็ตต้องให้ความสำคัญของปัญหาดังกล่าวและตระหนักถึงความจำเป็นในการดูแลรับผิดชอบสุขภาพของประชาชนที่อาศัยในเขตเมืองภูเก็ตอย่างเพียงพอ อีกทั้ง เพื่อให้บรรลุหลักการนำพาเมืองภูเก็ตสู่ความสมดุลภายใต้นโยบายบริหารในลักษณะที่เป็นการให้บริการสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่เพียงพอในการให้บริการด้านการรักษา การป้องกันและดูแลสุขภาพ และควรต้องเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการผลักดันชุมชนเปรียบเทียบรั้วป้องกันของประชาชน ทำงานเทียบเท่ากันนั้น และ ผู้ใหญ่บ้าน จึงต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาบทบาทให้เข้มแข็ง เป็นระบบยิ่งขึ้น ส่งเสริม สนับสนุน ให้อำเภอและชุมชน เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชนและเยาวชน ส่งเสริมการบริหารงานของคณะกรรมการชุมชน กลุ่มแม่บ้าน กองทุนอาชีพ กลุ่มออมทรัพย์ โดยเน้นหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ฟังตนเอง ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดในชุมชน (CCTV) และจัดระบบบริการรับแจ้งเหตุ ภายในเขตจังหวัดภูเก็ตอย่างทั่วถึงตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชนในเขตจังหวัดภูเก็ต ส่งเสริมกิจกรรมสภาเด็กและเยาวชน ชุมชน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้ประกอบการค้าต่างๆ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมือง ส่งเสริมให้มีระบบเสียงตามสาย แบบไร้สาย เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมืองประสานส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างหลักประกันและสวัสดิการ โดยจะผลักดันให้มีคำตอบแทนประธานชุมชน คณะกรรมการชุมชนและกลุ่มแม่บ้าน

4.8 การบริหารภาษี (tax administration) มีการส่งเสริมการจัดเก็บภาษีอย่างเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นนั้นๆ จังหวัดภูเก็ตมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย ทั้งเกาะและชายหาดการเก็บภาษีก็ต้องเป็นแบบระบบพิเศษ เช่น บางท้องถิ่นอาจไม่มีการจัดเก็บภาษีอีกประเภทหนึ่ง แต่ไปดำเนินการจัดเก็บภาษีอีกประเภทหนึ่ง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ความเป็นไปของแต่ละท้องถิ่นที่มีลักษณะทางด้านเศรษฐกิจไม่เหมือนกัน ไม่มีการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเข้ารัฐ เพื่อต้องการดึงดูดให้ผู้คนไปทำงานในที่แห่งนี้ แต่ในขณะที่เดียวรัฐก็สามารถมีรายได้จาก “ทางอื่น” เช่นการเก็บภาษีการท่องเที่ยว การเก็บภาษีที่ดินในอัตราสูงสำหรับย่านธุรกิจ การเก็บค่าภาษีเช่าที่ดิน เป็นต้น

การบริหารราชการของจังหวัดภูเก็ตไม่ว่าจะองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นระดับใดก็ตามย่อมจะมีเป้าหมาย ที่คล้ายคลึงกัน "การกระจายอำนาจและการบริหารท้องถิ่น" เพื่อส่งสัญญาณว่า การบริหารท้องถิ่นเป็นการบริหารงานแนวระนาบ ไม่ใช่การบริหารงานแบบการปกครอง ซึ่งตรงกับเจตนารมณ์ที่สำคัญ คือ การให้อิสระการบริหารจัดการท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนเพื่อสร้างระบบเศรษฐกิจที่ดีในการดำเนินนโยบายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเหล่านั้นจังหวัดจะต้องมีวิธีการหารายได้ ซึ่งรายได้ที่สำคัญที่สุด คือการ

จัดเก็บภาษีอากร เช่นภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้ายและภาษีโรงเรือนและที่ดิน เนื่องจากภาษีเหล่านี้เป็น ภาษีท้องถิ่น คือ ภาษีที่จัดเก็บในระดับท้องถิ่น เพื่อนำมาเป็นรายได้ ของท้องถิ่น สำหรับใช้ดูแล และ บริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ในอดีตที่ผ่านมาระบบการคลังของไทยถูกรวมอำนาจไว้ ที่ส่วนกลางหรือรัฐบาล สัดส่วนของการใช้จ่ายภาคสาธารณะกว่า ร้อยละ 90 เป็นการใช้จ่ายของ รัฐบาลกลาง และการจัดเก็บรายได้เกือบทั้งหมดเข้าสู่ส่วนกลาง ควบลดการควบคุมการจัดหารายได้ ของท้องถิ่น โดยให้เทศบาลมีอำนาจในการ จัดเก็บภาษีอากรมากขึ้น การควบคุมในรายละเอียดการ จัดหารายได้ของจังหวัด ทำให้จังหวัดไม่เป็นหน่วยการปกครองตนเองของท้องถิ่นอย่างแท้จริง แต่กลับส่งผลให้จังหวัดเป็นส่วนราชการ ระดับชาติ การส่งเสริมการจัดเก็บภาษีดังกล่าวก็เพื่อสร้าง ความยุติธรรมกับผู้เสียภาษี ภาษีก็ควรจะกลับมาท้องถิ่นอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เป็นการเพิ่มอำนาจ ท้องถิ่น จัดสรรภาษีและรายได้เอง ส่วนต่างที่เหลือจึงควรถูกจัดสรรไปจังหวัดอื่นตามอัตราส่วน

4.9 การร่วมมือแบบมีส่วนร่วม (participation and collaboration) ความเป็นชุมชน เมืองที่อยู่ในการดูแลของจังหวัดภูเก็ต ทำให้เจอกับปัญหาในเรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน จังหวัดภูเก็ต สาเหตุเกิดจากการที่ประชาชนไม่ค่อยมีเวลาว่างเพราะต่างก็ต้องทำงานหาเลี้ยง ครอบครัว จึงเป็นเรื่องที่ยากที่จะทำให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมพร้อมๆกัน แต่ก็ยังมีบ้าง สำหรับคนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมแต่จะเป็นผู้สูงอายุ เพราะจะมีเวลาว่างอยู่แต่กับบ้าน จึงอยาก ที่จะมาช่วยในการทำกิจกรรม ฉะนั้นการมีส่วนร่วมจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะทำให้คนในชุมชน ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ร่วมแสดงความคิดเห็น และยังทำให้เกิดความรักความสามัคคีต่อกันภายใน ชุมชนเป็นพลังชุมชนในการทำกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับ ประชาชนได้หรือไม่ หากทุกคนไม่มีความร่วมมือกันและไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆภายใน ชุมชน ก็จะทำให้ชุมชนไม่พัฒนาและไม่เข้มแข็ง ไม่ยั่งยืนและอาจทำให้มีปัญหามากมายตามมาด้วย การมี ส่วนร่วมในการประเมินผล การเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้า มามีส่วนร่วมกับการปกครองนั้น international association for public participation ได้แบ่ง ระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้คือ

การให้ข้อมูลข่าวสาร ถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับ ที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาคการจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมี ส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่างๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่างๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดงานแถลงข่าว การติด ประกาศ และการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ **การรับฟังความคิดเห็น** เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐ ด้วยวิธีต่างๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดง ความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ **การเกี่ยวข้อง** เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็น และความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ

ความร่วมมือ เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุดโดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด การทำโครงการและกิจกรรมต่างๆที่เกิดจากความต้องการของประชาชน และทำให้รับรู้ถึงปัญหาและความต้องการไปพร้อมกัน ประชาชนก็จะมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้นในการทำกิจกรรมและการพัฒนาจังหวัดและชุมชนของตนเองให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น เพราะการมีส่วนร่วมเป็นหลักประกันที่สำคัญที่จะทำให้ประชาชนทุกคนดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

4.10 การพัฒนาระบบคมนาคม (effective transportation system) การผลักดันการพัฒนาการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งไปสู่การขนส่งในรูปแบบอื่นๆ ที่มีต้นทุนการขนส่งต่อหน่วยต่ำและมีการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ โดยผลิตบุคลากรด้านโลจิสติกส์ ที่มีความเป็นมืออาชีพ พัฒนาระบบและบริหารเครือข่ายธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาโลจิสติกส์ และยกระดับประสิทธิภาพของกระบวนการอำนวยความสะดวกทางการค้า และการขนส่งสินค้าผ่านแดนและข้ามแดน เช่น พัฒนาระบบ National Single Window ศูนย์กระจายสินค้า และด่านการค้าชายทะเล รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขนส่งและกำหนดบทบาทของท่าอากาศยานและท่าเรือหลักของจังหวัด เพื่อลดต้นทุนการขนส่งสินค้าและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในระยะยาว พัฒนาระบบการขนส่งทางรถไฟ โดยปรับปรุงทางรถไฟและจุดตัดระหว่างโครงข่ายรถไฟและโครงข่ายถนน เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการให้บริการ ก่อสร้างทางคู่ในเส้นทางรถไฟสายหลักภายในจังหวัด เชื่อมโยงไปทุกที่ ครอบคลุมทั้งจังหวัด ปรับปรุงระบบอาณัติสัญญาณให้มีความทันสมัยเพื่อรองรับการให้บริการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า พัฒนาเส้นทางรถไฟความเร็วสูงเชื่อมโยงสู่เมืองต่างๆ ในภูมิภาค และประเทศใกล้เคียง ปรับปรุงพัฒนาโครงข่ายขนส่งมวลชนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความทันสมัย ครอบคลุมพื้นที่บริการ และสอดคล้องกับการขยายตัวของเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดินและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเดินทางจากรถส่วนบุคคลเป็นระบบขนส่งสาธารณะอย่างเป็นรูปธรรม

4.11 การตรวจสอบภายในของรัฐ (audit government sector)

จากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน การตรวจสอบภายในราชการได้รับ การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับระบบการตรวจสอบภายในอย่างมาก เนื่องจากการตรวจสอบ ภายในเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบการบริหารจัดการที่ดี (good governance) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ หลักของรัฐบาลที่นำมาใช้ในการบริหารราชการ แผ่นดิน ประกอบกับ นโยบายรัฐบาลในการจัดระบบบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการ เพื่อการพัฒนา หรือ เรียกโดยทั่วไป “จังหวัด CEO” (chief executive officer) โดยการปรับเปลี่ยนบทบาทและการกระจายอำนาจลงไปในส่วน ภูมิภาคและท้องถิ่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารสูงสุดของจังหวัดในลักษณะเบ็ดเสร็จ เพื่อปรับเปลี่ยนระบบบริหารภาครัฐไปสู่การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ซึ่งมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานโดยให้ความสำคัญกับความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

และความประหยัดของการดำเนินงาน ส่วนราชการจึงต้องให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลงานเพื่อให้เกิดการแข่งขันและพัฒนางานในความรับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถตอบแทนผลสำเร็จจากการทำงานได้อย่างเป็นธรรมและมีความโปร่งใส

การตรวจสอบภายในต้องปรับตัวเองเพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในฐานะที่เป็นเครื่องมือหรือผู้ช่วยของผู้บริหารในการติดตามและประเมินการปฏิบัติงานของส่วนงานต่างๆในหน่วยงาน และเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการที่จะทำให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด โดยขยายขอบเขตของการตรวจสอบภายในจากการตรวจสอบความถูกต้องในการใช้จ่ายเงินไปสู่การตรวจสอบที่เน้นประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นสำคัญแนวคิดและวิธีปฏิบัติจะเปลี่ยนไป ลักษณะและขอบเขตของงานตรวจสอบภายในจะขยายกว้างและหลากหลายมากขึ้น งานตรวจสอบภายในในอนาคตคืองานบริการที่จะให้หลักประกันที่เที่ยงธรรมและค่าปรึกษาที่เปี่ยมด้วยคุณค่าแก่ส่วนราชการ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลภายในส่วนราชการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานของส่วนราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามที่มุ่งหวัง

4.12 การบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ (results of efficiency administrative) การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการวางแผนเป็นระบบ และทำงานอย่างชาญฉลาดเรียกว่า Work smart ที่เป็นการทำงานโดยมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อทำงานให้มีคุณภาพมากที่สุด โดยมีหลักการบริหารงานดังนี้คือ

1) การบริหารเวลาเป็นการกำหนดเวลาการทำงานแต่ละอย่างแต่ละชิ้นไว้ล่วงหน้า เริ่มตั้งแต่กำหนดเวลาในการใช้ชีวิตประจำวัน การทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งเป้าไว้

2) การบริหารงาน คือการจัดสรรงานตามความสำคัญ สิ่งใดก่อน สิ่งใดหลัง สิ่งใดควรให้ผู้อื่นทำและควรมอบงานให้ใคร

3) การบริหารคนคือการสร้างสายสัมพันธ์ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล มีหลักการบริหารคนที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ

4.13 ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (leadership changes) รูปแบบผู้นำแบบมีส่วนร่วมเหมาะสมกับสถานการณ์ที่ผู้นำมีความประสงค์ให้เกิดการทำงานใน ลักษณะร่วมแรงร่วมใจ ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรหรือสมาชิกให้มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำ เพิ่มทักษะ กล้าคิด กล้าตัดสินใจและสามารถควบคุมการทำงานได้ด้วยตนเอง เช่น การจัดทำแผนแม่บทของหน่วยงาน ต้องมีการระดมความคิด ความเห็นและการวิเคราะห์สถานการณ์ทั้งภายนอกและภายใน นำไปสู่การได้มาซึ่ง วิสัยทัศน์พันธกิจ และแผนการปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ผู้นำที่ดีและมีประสิทธิภาพต้องยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมเป็นพื้นฐานสำคัญใน การดำเนินชีวิต ทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว โดยเฉพาะในยุคปัจจุบัน ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมถูกทำให้เบาบางลงด้วยระบบโลกาภิวัตน์ที่ทำให้สภาพสังคม วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตของผู้คนเปลี่ยนแปลง ไป ดังนั้น ผู้นำที่มีประสิทธิภาพควรมีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลในองค์กรภายในได้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีค่านิยมในการทำงาน คือ

- 1) รู้งาน รู้คน รู้สังคม รู้อนาคต
- 2) มีคุณธรรมและจริยธรรม บริหารงานกึ่งธรรมาภิบาล
- 3) มีภาวะผู้นำและการตัดสินใจที่เด็ดขาด
- 4) มีเป้าหมายที่ชัดเจน
- 5) ซื่อสัตย์
- 6) สนับสนุนคนที่เก่งและสร้างคนเพื่อทดแทน (สอนงาน)
- 7) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 8) มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน
- 9) ต้องเป็นผู้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ (ปรับตัว)